

NGAY TAY

NAM THƯ NAM - THƯ BAY 31-8-40 - SỐ 223, GIÁ 0p12
TOA SOẠN VÀ TRỊ SỰ: 80, ĐƯƠNG QUAN THANH - TÊL. 874

THƯ
TRUNG
NG

gmc

MỐI TÌNH CHÂN THẬT
— Em ! một phút gần em là...60 giây

Kính Thuốc

Kính hiệu **Filocros** là hàng tốt nhất để đi ngoài nắng, giá từ 4p. trở lên. Bàn đủ thứ kính lão (viên thị) và cận thị. Có nhiều kiểu gọng nhựa, gọng kèn, gọng vàng rất đẹp và chắc chắn. Có máy lắp mắt kính và chữa gọng kính.

Gửi kính hóa giao ngân
đào lập
07, Hàng Gai, Hanoi

Đã có bán :

Vua Quang Trung

Lịch sử tiêu thuyết của Phan
trần Chúc, giá 0p.60

Lữ bước sang ngang

Thơ Nguyễn Bình, giá 0p.50

Lan Hữu

Tiêu thuyết của Nhược Tống
giá 0p.50

Ngoại tình

Tiêu thuyết của Vũ trọng Can
giá 0p.40

Chiêu

Tiêu thuyết của Nguyễn xuân
Huy giá 0p.40

Một tháng với ma

Tiêu thuyết của Lưu trọng Lư
giá 0p.25

Nhà in Lê-Cường

96 Route de Huế Hanoi
xuất bản

NHÀ THUỐC

88, phố Huế, HANOI
và có đại-lý khắp nơi

HỒNG KHÊ

Op.10 Thoái Nhiệt Tán phạt 12 tay, năm phút khỏi cảm sốt, nhức đầu. **Op.15** Phát Lãnh phạt 12 tay, năm phút khỏi sốt rét ngã nước. **Op.20** Phấn Foda xoa một tí vào nách hết mùi hôi ngay tức khắc. **Op.30** Thuốc Ho Gà phạt 12 tay, uống khỏi miệng trẻ em rút cơn ho ngay. **Op.20** Thuốc đau Dạ dày đưng cơn đau uống khỏi hẳn và không đau lại nữa. **Tĩnh ngộ Giới Yên** phạt 12 tay, thuốc nước 1p.00, thuốc viên 0p.50 ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, vì không trộn lẫn chất thuốc phiện. Bắt đầu uống thuốc cai bỏ hút ngay, vẫn đi làm việc như thường. **Thuốc Trường Sinh** ngâm rượu, lớn 1p.00, hộp nhỏ

0p.35 ngâm với một chai rượu uống ngon và bổ huyết, bổ thận, bổ tỳ, lại trừ được các bệnh đờm, bệnh tê, thấp, bệnh ngã nước, bệnh vàng da, bệnh phong tích v. v... **Sâm nhung bách bổ** Hồng Khê 1p.00, các ông dùng hộp vàng, các bà dùng hộp bạc, uống trong một ngày đã thấy khỏe mạnh, thật là VUA các thứ thuốc bổ hiện thời. **Tráng dương kiên tinh bổ thận** số 47 chai lớn 1p.00, mỗi gói 0p.25 sau khi uống 3 giờ đã thấy cường dương, tinh kiên và đặc, uống nhiều bổ thận, không có hại như dùng những thứ thuốc « phòng thuật » nhảm nhí. **Thuốc Lậu Hồng Khê** số 30 (0p.60) khỏi rút nọc lậu. **Thuốc Giang mai Hồng Khê** số 14 (0p.60) khỏi rút nọc Giang mai. Thuốc Hồng Khê chữa bệnh tính có tiếng, hề cứ no. đến Hồng Khê là người ta nghĩ ngay đến thuốc lậu, giang mai.

Nhà thuốc Hồng Khê và đại-lý
Hồng Khê các nơi đều có biểu sách
Gia-dình Y-dược và sách Hoa
nguyệt cầm nang, ai cũng nên
đọc để phòng thân và trị bệnh.

HẠNH PHÚC G I A ĐÌNH

Nhân các bà tới kỳ ở cũ!
Muốn tốt tươi nên giữ màu da!
Hoa Kỳ Rượu Chối nên xoa!
Dung nhan lại thấy đậm đà hơn
xưa!
Vừa giãn huyết, lại vừa răn cốt!
Vẻ đoan-trang đẹp tốt như không,
Ngày xuân càng đượm sắc hồng,
Càng tươi màu thắm, càng nồng
lắm yếu.

Giới thiệu bạn gái
Đào-Thị HỒNG-LOAN

chỉ giùm BỆNH LÃO ai mắc

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khòe khét, ho có đờm trắng, xanh vàng, mỗi thời, bình nhơn có khi bị thành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ **Trịnh Hải Long** (nhà ở làng Đốc học Hào). Thuốc đã cứu được muôn ngàn người. Có 2 thứ: thứ 0p. và thứ 0p.50. Ở ra mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRINH VĂN HAO
Directeur École
Villa N° 110 Rue Vassaigne
TÂN-ĐỨC, Saigon

Thuộc Quân và xi - gà

MELIA

hút êm đọng
và thơm ngon

Đại-lý độc quyền L. RONDON et Cie Ltd
21 Boulevard Henri Rivière — Hanoi

TỦ SÁCH DỜI MỚI

LOẠI SÁCH
LỰA CHỌN

Người, ngợm!

tập truyền thần các nhân vật của Tam-Lang 0p25

Ai tình

xét theo tâm lý và y-học của Thu-An 0p55

Rượu cần chẳng uống mà say!

tiểu thuyết của Nguyễn khắc Mẫn 0p35

Đời vô định

(lời bản)
tiểu thuyết của Phạm ngọc Khôi 0p40

Dịch văn Tàu :

Cô gái giặt sa

tiểu sử Tây Thi, của Hoè-Lâm 0p35

Dịch văn Đức :

Bức thư của người không quen

dịch giả Lan-Khai 0p35

15 septembre 1940, phát hành :

Những ngày sa ngã

tiểu thuyết của Phạm-ngọc-Khôi

Thư mua sách gửi về :

nhà xuất bản

DỜI MỚI

62 Rue de Takou Hanoi

TRƯỜNG NỮ HỌC LỚN

PIMPRENELLE

61, *Borgnis Desbordes* — HANOI

Sau một năm thí nghiệm : 35 em thi CEPCI
22 em đỗ. Trong một năm vừa qua, ban
Giám đốc đã theo đúng trương trình dự định

A— Mỗi lớp chỉ nhận có 35 em (đã phải từ
chối nhiều học trò tới muộn).

B— Phát phần thưởng hàng tháng để khuyến
khích em giỏi, nâng đỡ em kém.

C— Kèm các em kém ngày thứ năm.

D— Giờ học như các trường công.

Ban Giám đốc chú trọng nhiều vào
những giờ riêng của trường nữ học :

A— Giờ nữ công (khâu vá, nấu nướng).

B— Giờ tổ chức gia đình (sếp đặt nhà cửa,
nuôi nấng con trẻ).

C— Giờ âm nhạc, nghiêm khắc và có quy
cử như ở « conservatoire ».

D— Giờ hội họa để các nữ sinh hiểu sự hòa
hợp của các màu, sự nhịp nhàng thanh thú
trong khi trang hoàng nhà cửa v. v...

Kết quả sau một năm làm việc :

Về hạnh kiểm : xét các biên bản của ban
trật tự, có phụ huynh học trò chứng kiến, về cuối
năm các em chăm chỉ, ngoan ngoãn hơn đầu năm.

Về việc học : Ban giám-đốc đã công bố chính
thức sau khi thi : trong 35 em đi thi (có 4 em mới
vào học bị hỏng) 22 em đã đỗ. So với các trường
nữ-học công tư, trường PIMPRENELLE nhiều học
trò đỗ nhất.

Nam nay :

Khai giảng ban sơ đẳng : 2 septembre

Khai giảng ban cao đẳng : 9 septembre

Mỗi lớp chỉ lấy thêm từ 5 đến 10 em mới, vậy khi biên
lên, xin đem theo học bạ (livret scolaire) : Ban Giám-đốc
chỉ nhận học trò chăm chỉ.

Từ lớp nhì trở lên, năm na y thêm giờ học tiếng Anh (anglais)

Điều kinh

Các bà kinh không đều, khi lên
tháng khi xuống tháng, khi hai ba
tháng một lần, có khi hai ba lần
trong một tháng. Sắc huyết tím đen,
hoặc đỏ nhạt. Có bà trước khi
hành kinh thì đau bụng, có bà
hành kinh rồi mới đau bụng, kịp
dùng thuốc ĐIỀU KINH CHUNG
NGỌC số 80 (Giá 1p50) là khỏi mà
lại mau có thai nữa.

Các cô kinh không đều, dùng
thuốc ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21
(Giá 1p00), kinh sẽ thành đều
tháng, bổ huyết và đa đẻ sẽ được
hồng hào, không hay sinh ra những
hệnh vật.

Lương Nghi bổ thận

Thận là một cơ quan hệ trọng
cho bộ máy sinh dục của đàn ông.
Thận suy hay sinh ra đau lưng,
mờ mắt, ù tai, khi khí xuất thì hay
quần lưng mỗi gối. Có người thận
suy sinh ra mộng tinh, di tinh,
hoạt tinh, lãnh tinh, v. v. sinh ra
các bệnh trên, chỉ vì chác táng quá
độ, hay lúc còn trẻ khi huyết
phương cường, thường hay chơi
cách (hủ dâm). Thủ dâm làm hạ
cho tinh thần và thận khí, đã làm
hại cho bao nhiêu bạn thanh niên
vì ham sự khoái lạc t.ong chóc
lát.

Có các bệnh trên, dùng thuốc
L. N. B. T. số 20 (giá 1p00), các bệnh
đều khỏi hết và sẽ được khỏe mạnh
luôn luôn. Rất tốt cho đường sinh
dục.

Vạn năng linh bổ

Các cụ mình gầy sức yếu, hay
thở hổn hển, gân cốt lỏng lẻo, ít ăn
kém ngủ, dùng V. N. L. B. sức khỏe
lại ngay.

Các ngài làm việc mệt óc, quần
tri, hay chân nản, mệt mỏi thể
chất, dùng V.N.L.B. thấy dễ chịu
ngay.

Các bà huyết hư, gầy yếu, dễ dễ
bạc nhược, phiền muộn trong lòng
bệnh vật luôn luôn, dùng V.N.L.B.
sẽ được khoan khoái ngay, các bệnh
đều tiêu.

Các cô, các cậu học sinh, tinh
thần quần bách, làm việc chóng
quen, hay sợ sệt, sức khỏe không
đều, dùng V.N.L.B. sẽ được khoan
khoái, sức khỏe thêm lên. (Mỗi
bộp giá 1p00).

Lý dị yên hà thủy

Ban trẻ đã chót da mang vào
làng thuốc sai, phải mau mau tỉnh
ngộ. Xin hiến các bạn một đồ khi
dụng : L.D.Y.B. để vứt xe cùng lọ.

Thuốc này, chúng tôi đã
nghiên cứu xét nghiệm, đã giúp
được nhiều người chữa hẳn thuốc
phiện. Trong khi uống thuốc vẫn
có thể làm việc như thường, không
sinh tật bệnh, không hại sức khỏe,
đã nghiệm nặng đến đâu, cũng bỏ
được một cách nhẹ nhàng.

NHÀ THUỐC

Lê huy Phách

Số nhà 19 Phố Gia Long Hanoi

Bà đẹp chín nghìn

O CHÂN núi Bả thơ (cái tên núi đẹp quá gần Hongay, có một ngôi đền nhỏ. Ngôi đền ấy bề ngoài trông không khác gì các ngôi đền khác, cũng hương khói nghi ngút như một cái nhà bếp, cũng vàng, hương, mũ, hải bằng giấy bày la liệt như một hàng mã. Nhưng theo bà đồng An, người ngồi hầu các thánh ở đấy, gối, nệm hàng ngày của các cô, các cậu ở đấy, thì ngôi đền có một điều khác thường, là các « đưc thánh » ở đấy, nói trộm phép các ngài, linh thiêng lắm.

Tuy các bà đồng khác đều nói đền của các bà đều có điều khác thường như vậy cả, các cậu nói ấy cũng không làm giảm giá các vị thánh phù hộ cho bà đồng An tí nào.

Nhờ vậy, từ trước đến nay, ngôi đền của bà đồng người đến lễ và bà làm ăn mỗi ngày một phát đạt.

Một hôm, gần đây, bà quen mũi lên đồng hầu bóng các giá. Nào bà lên đồng cô, trốn ẹo như gái lộn chông nào bà lên đồng mẫu, mùa kiếm như tướng tuồng Quảng-lạc, trong khi cung văn nào những cung đàn thì nhảnh như điệu nhảy đầm. Sau khi đã múa may hết trở rồi, bà đồng mới giờ đến cái phương pháp cuối cùng, bao giờ cũng hiệu nghiệm, để ra oai với bọn con công đệ tử đương xúm chung quanh khen bà đẹp những ba vạn với chín nghìn.

Bà lấy một cái giấy lụa đại, bà xoắn nó lại, rồi bà đem nó thắt

lấy cô bà. Bọn đi lễ lấy làm khâm phục, suýt soa bảo nhau: « Ngài thiêng thật ! »

Bỗng mặt bà đồng, nghĩa là mặt thánh, đỏ gay lên, sừng phờ ra. Con công đệ tử lại càng phục, thì thầm với nhau: « Thánh chứ người trần thì chết ngạt rồi còn gì ! »

Vừa nói xong, thánh ngã vạt ra, nằm sóng soai như người bị thối cổ chết thật rồi. Bọn con công vội vàng đổ xô lại, kẻ tháo giày, người lay gọi, một hồi lâu thánh mới hồi tỉnh.

Bọn con công lấy làm sung sướng

DÀN-DỊ

— Này ông « xếp-tanh » ơi, có người vừa ngã xuống đường tàu hỏa đấy.

— Có chắc không ?

— Thì chính tay tôi rẩy nó xuống mà li.

người khách quý, hoặc trong một dịp long trọng hay đặc biệt nào đó, người của Hanoi chỉ biết đưa nhau đến một trong những hiệu cao lâu ấy. Nhưng cũng chỉ ở những trường hợp ấy thôi; có lẽ vì ăn luôn những thức cầu kỳ và nhiều vị ấy chóng chán, hay có lẽ cũng vì cái tiền có đôi chút hơi cao. Còn trong những lúc thường, lúc đi chơi mát vãn vơ, hay ở các rạp tuồng, bóng đi ra, người Hanoi ưa đến những chỗ khác hơn: những hiệu nem, hiệu phở, hiệu cháo lòng, nho nhỏ, giải giác khắp các phố, phần nhiều của người ta trông nom: ở đấy, với một vài hào, họ đã có thể có đăm ba món để ăn, một chút rượu Văn Biên hay chút rượu Con Hươu, vài lá rau thơm quen thuộc, để khề khà nhấm nhía cái thú đi ăn hiệu. Ở đấy, mới hội họp tất cả Hanoi, sang cũng như hèn, đủ các hạng người, từ ông trưởng giả giàu có đến nhà văn sĩ nghèo nàn, trong cái hoạt động vui vẻ và cái không khí đặc biệt của Hanoi.

Thạch-Lam

(1) — Các chim quay của hiệu này bao giờ cũng mềm, cũng béo, và cũng ngon như thế, bất cứ lúc nào và mùa nào. Ăn con chim quay hôm nay mà tưởng như vẫn ăn con chim quay hôm qua. Cái hiệu hàng ấy là một trong những cơ đất hàng của hiệu và cũng là một cái bí quyết riêng của các đầu bếp Tàu. Cái bí quyết « quay chim » đó tôi vì các bà nội trợ annam muốn chiều chồng mà bày tỏ ra đây: một cái chảo to, sâu lòng, mỡ đầy đến miệng (họ nói là mỡ, nhưng tôi chắc cũng có một phần dầu), đun cho rõ nóng sôi; con chim sửa soạn đầu đấy, — một ít hương liệu cho thơm chẳng? — chỉ còn việc đem dúng ngập vào chảo mỡ, liệu vừa được, vàng da chín thật, thì vớt ra. Cái lối này nếu làm một, hai con thì tốn mỡ, nhưng mỡ đó có lẽ vẫn dùng được. Chim tất nhiên phải chín non, nếu chim đã có cháu chắt thì bí quyết giới công chẳng làm cho ngon được.

T.L.

36 Phố Phường

NHỮNG CHỖ ĂN CHƠI

Các hiệu Cao lâu khách

NHỮNG chỗ ăn chơi của Hanoi là nhất Bắc kỳ, nhất cả Đông Dương nữa, sự đó đã rành rành, không ai chối cãi. Nhưng chúng ta phải buồn phiền mà nhận ra rằng những hiệu cao lâu có danh và bền vững, đều là của người Tàu. Về cách thức tổ chức một chỗ ăn, về danh vọng của một ngôi hàng cơm, thật quả chúng ta không có nên nếp, tục lệ và quy củ. Hồi Hanoi còn là kinh đô của vua Lê, chúa Trịnh, chắc cũng có nhiều quán rượu tươm tất do người mình chủ trương. Nhưng giờ vết tích còn đâu? Cái quán rượu mà cụ Nguyễn Du, lúc còn trẻ tuổi, đã dắt ba bốn người bạn vào uống rượu và bàn chuyện về lũ kiêu binh, cái quán rượu ấy chẳng hạn mà còn đến bây giờ, còn cả bộ trường kỷ mà Nguyễn Du đã ngồi thì hẳn là một chôn đàng cho chúng ta trọng vọng đường nào.

Nhưng không có cái chúng ta muốn thì đành yêu mến cái mà chúng ta có. Mà những cái chúng ta, người của 36 phố phường — đương có, thì cũng chẳng phải là không đáng yêu: bạn chắc đã nhiều lần thưởng thức cái món cánh gà rán, da giòn, thịt mềm và vị thơm, của Đông Hưng Viên, — hoặc một buổi chiều buồn bã, mượn cái men say của rượu Mai Quế Lộ sánh trong chén, để nhấm nhía cái bùi béo của những miếng phi lẫn trong như thạch đen, lẫn với cái vị cay ướt của nhất gừng muối; hoặc rót một chút Thanh Mai còn nồng cái hương chua của những quả mơ ngàn, lên trên chiếc bánh dứa quánh nước; hoặc gọi một bát cơm lá sen để ngửi thấy mùi thơm ngát của mùa hạ trên hồ; bạn chắc đã thưởng thức cái mềm, béo — ô, tất cả cái thú vị của thơ thịt và của xương ròn — của món chim quay hiệu Quảng Sinh Long (1);

(hoặc màu vàng óng ánh của đĩa « gà si dậu »); bạn đã thưởng thức cái món thịt bò của hiệu « nhà khách chấy » Tự Lạc Hiền, có chú bếp béo quay và cô hàng nhí nh ảnh; tất cả các món bằng thịt bò, sào cải làn, áp chảo, mì bò nước hay khô, mà bao giờ thịt cũng mềm, cháy xém ngoài mà trong vẫn sùng nước ngọt... Ấy là hồi năm ngoái, năm kia, chứ bây giờ thì chủ với tớ ở hiệu ấy đã chia rẽ nhau rồi; ông chủ Tự Lạc vẫn ngồi gật gật cái đầu sau quầy hàng, mà chú bếp béo thì đã nghiêm nhiên trở nên một ông chủ khác của hiệu Nam Viên; còn cô gái khách nhí nhảnh ngày trước thì đã đi lấy chồng...

Ở hàng Buồm còn hiệu Mỹ Kinh, nhưng cái ngon về món ăn thì hình như không trú chân ở đó; hàng Trống có hiệu cao lâu Tứ Xuyên, hàng Bông có Văn Nam tửu gia, Tự Hưng lâu, và Đại Á tổ Á, hiệu sang nhất Hà thành; đó là những hiệu cao lâu, cũng như các phòng ngủ, thì nhau mọc lên như nấm sau cái hồi dân Trung quốc chạy loạn sang ta. Không có gì đáng kể, ngoài Asia mà cái sang trọng lịch sự cũng được người ta coi trọng ngang với cái vị ngon, và chúng ta sẽ có dịp trở lại sau này.

Trở lên, đây là tất cả những cao lâu của người Tàu ở Hanoi, của một giống người có lẽ hơn ai hết đã nâng việc ăn thực lên mức một nghệ thuật hết sức phiền toái, tỷ mỉ và cầu kỳ. Ngủ giường Phương Tây, lấy vợ Nhật-bản, ăn thức ăn Tàu... Có dân nào vừa thanh cao trong chén rượu hâm nóng trên tuyết, hay trong chén trà núi Vũ đi pha vào chén sứ men như ngọc thạch, lại vừa bề bộn, thừa mứa trong những bữa tiệc đầy hàng chục món, cầu kỳ đến bắt một giống nhái ở Hồ Nam, gây bung lấy nguyên miếng mỡ để nấu với nước dùng? Thật đi từ đầu nọ đến đầu kia, dùng hết cả giác quan và tìm hết cả cảm giác của linh hồn và của thân thể.

Muốn thết bạn xa, hay đãi một

Sắp có bán gia Op50

VÔ' LÒNG

của đồ đức thu

Có in riêng một số rất ít bằng giấy dó có chữ ký của tác giả. Giá mỗi cuốn 1p20

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

XA GÀN

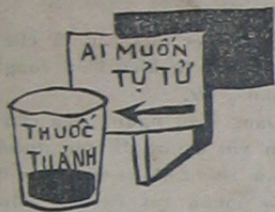
vi đã cứu được thánh thoát chết. Nhưng có người bảo thánh có chết đâu, chính bà đồng bị thánh phạt vì trong người bà hôm đó không được thanh tịnh lắm. Lại có người bảo rằng không phải, vì nếu bà không thanh tịnh mà thánh thiêng thật thì sao thánh không vật ngay bà từ trước mà phải đợi đến lúc bà lấy giấy thất cổ.

Vậy thì thánh không thiêng, mà chính cái giấy kia thiêng rồi. Có lẽ hẳn, vì giấy thử cho ngay thánh vào cái giấy trong lòng ấy rồi thất nó lại, thì đến thánh cũng chết nữa là bà đồng.

T. VÂN

Bà lang thánh

BÀ CỤ PHẦM ở Vinh là một đệ tử chăm đi lễ bái. Nếu cứ thế mãi thì cũng chẳng sao, tuy đ

thời giờ lễ bái mà đi buôn bán thì vẫn hơn — vì bà cụ buôn bán ở các chợ Vinh. Nhưng bà cụ lại không chịu phục thánh chỉ là thánh để cho các đệ tử lễ bái suông, bà còn muốn thánh là bà lang thánh nữa thế mới chết thánh — hoặc giả thánh muốn tự nhận là bà lang chẳng!

Xét cho cùng thì đầu thế, thánh cũng không có lỗi to lắm. Người trần mắt thịt chớ chán đũa chẳng biết thuốc là gì, chẳng học thuốc bao giờ mà cũng mở hiệu bốc thuốc, cho thuốc đó ư? Làm đũa lại nhờ về cái lưỡi và lợi dụng lòng tin nhiệm của người mình rất dễ tin mà làm nên giàu có nữa. Vậy trong những lúc mê man trong hương trầm, trong tiếng đàn ngọt bát hay, thánh có cao hứng cho đơn — mà lại cho đơn không lấy tiền, không có mục đích lừa dối — thiết tưởng tội thánh còn nhẹ gấp mấy tội người.

Tô lạm bàn với thánh điều này, phải thì thánh để, mà không phải thì thánh cũng đại xá đi cho, chớ đừng chấp nhé: là thánh nên đi học thuốc để thi đậu bác sĩ đã rồi hãy lên đồng cho thuốc. Lúc đó đầu có mười bà cụ Phầm ngộ thuốc thánh mà chết nghèo cũng chẳng ai làm gì, nói gì được thánh, vì thánh đã là docteur, thánh có bằng cấp hẳn hoi rồi.

K. H.

Thánh ra oai

Báo Đông Pháp vừa mới đăng: HONGAY — Hôm qua người ta đồ xô nhau lên đền bà đồng An ở chân núi Bãi thơ xem một vụ lên

đồng suýt chết. Xúm quanh bà đồng, kẻ cầm tóc mai người lúi tóc gáy gọi, trong điện thì tiếng chuông đồ hồi, tiếng khấn không ngớt.

Nguyên bà đồng An lên đồng thường khi vẫn không việc gì, vì nó là một nghề của bà. Hôm qua cũng như mọi khi trong lúc các giá bóng lên, các ngài định ra oai cho các con công đệ tử biết tay.

Không biết lần này giá bóng ông bà nào ộp, sau khi soạn giấy lụa thất cổ được một chốc, người ta thấy mặt bà đồng sừng lên, hơi thở dần dần yếu và nắm vật xuống đất bất tỉnh. Người ta vội vàng tháo giấy cô ra song lưng túng mãi phải dùng dao cắt đứt ra rồi kẻ gọi người kêu hồi lâu mới tỉnh.

Theo lời các con công đệ tử có lẽ tại bà đồng người không được «sạch» lắm, nên thánh phạt.

Thường thường các bà lên đồng thất cổ, thì họ đã cần thận thất nút ngược cái giấy lưng, để đầu có kéo mạnh hai đầu cũng không việc gì. Lần này ý hẳn bà Đồng An muốn khoe cái tài đặc biệt hơn người, nên mới xảy ra nông nổi thế.

Chỉ tức một điều là thánh đã phạt thì sao không phạt cho nó chót, nghĩa là để bà đồng An thực hành một cách triệt để và thiết thực cái phép thất cổ ấy. Và nếu các bà đồng lên đồng thất cổ mà không trở về dương gian nữa thì thật cũng là cái may (không phải cho các bà đồng, tất nhiên), cho nhiều người khác.

T. S.

THẦY — Bính, một năm có mấy mùa?

BÍNH — Thưa thầy một năm có bốn mùa ạ.

THẦY — Ừ được, vậy mùa này là mùa gì?

BÍNH (Nhanch nhẫu) — Thưa thầy mùa này là mùa mít và mùa dứa ạ.

THẦY — !!!

TÂY UÊ

(Theo tin các báo)

Chính phủ Pháp, trên đường cải cách,

Đề mắt nhìn tới ngạch Bội Tinh,

Thấy nhiều tiêu tốt vô danh

Cũng đeo Bắc Đẩu vung vinh với đời.

Nào văn sĩ vui nơi xó tối

Chẳng ai thêm biết tuổi biết tên;

Nào phường nghệ sĩ vô duyên,

Xưa nay chẳng thấy ai khen tài tình;

Nào họa sĩ hữu danh vô thực,

Chưa trưng bày một bức tranh con;

Nhà kỹ nghệ chỉ tài... vụ lợi,

Chẳng công lao gì với non sông;

Người rơm nọ kẻ «yêng hùng»

Xét xem sự trạng quả không ra tuồng..

Lại có kẻ vốn phường ó trọc

Chỉ vung tiền mà bốc công danh;

Nào phường cháu chú, em anh,

Bám nơi thế lực mã thành vinh hoa;

Bấy nhiêu hạng, con nhà bi ối,

Ngược đeo bằng đồ chói sao dang!

Nếu nay soát lại số vàng

Cốt đem tẩy bớt những phường hư danh

Đề Bắc Đẩu bội tinh quý giá

Xứng với người đức cả, công to.

Chẳng đem phân phát xô bồ,

Ai ai cũng có, tất cho là nhàm.

TU MỜ.

Các bạn đón xem

LỬA THIÊN

gia 1p.00

THƠ HUY CẬN

THĂNG ĂN CẤP GÀ VÀ BÀ GIÀ ĐẠO ĐỨC

Truyện xưa : Có một bà già,
 Người chắt phác, tính hiền hòa, từ bi.
 Từ tuổi xanh đến khi đầu bạc,
 Miệng không hề nói ác, nói chua;
 Chẳng hề chông lòn, dong đưa,
 Chẳng hề to tiếng rầy rà cùng ai,
 Bà lão ấy có người hàng xóm,
 Là một tay bả bợn gian ngoan,
 Thường khi tung quân làm càn
 Sống về trộm cắp quanh làng gần xa.
 Cửa hàng xóm anh ta chẳng nề,
 Chỉ chuyên môn bẫy quẻ, bắt gà,
 Nhiều người mất của, sót sa,
 Ra công chửi bới ông cha bằng thừa.
 Duy chỉ có bà già đạo đức,
 Chẳng kêu ca rầy rứt nửa lời,
 Nghĩ rằng : Cửa đã mất rồi,
 Nói ra mang tiếng làm nhời, hơn ai.
 Và chẳng việc trên đời thiện ác,
 Đã có Trời thưởng phạt công minh.
 Ở hiền nhưng chẳng gặp lành,
 Bà già buồn bực vì anh láng giềng
 Thường vẫn giờ khoẻ riêng quay quắt
 Và quen mồi đi bắt trộm gà.
 Chẳng thương, chẳng nề bà già.
 (Xưa nay trộm cướp dễ mà thương ai !)

Một ngày kia, hân trời quả báo.
 Chú trich ta đau bão dồ diên.
 Trên giường quần quai kêu rên
 Vì cơn đau sót như xiên can tràng.
 Bệnh trầm trọng thuốc thang chẳng đỡ,
 Sống dở mà chết dở, không xong.
 Một đêm, trong giấc mơ mộng,
 Anh ta chợt thấy Thổ-Công hiện về,
 Truyền rằng : « Mi hãy nghe ta bảo,
 Mi ốm vì tội báo oan gia,
 Bấy lâu trộm chó bắt gà,
 Ăn không ăn hồng sót sa lòng người.
 Kẻ ngoạ ngoắt réo lời tàn tệ,
 Tội nhà mi được nhẹ thành thành.

Duy bà hàng xóm hiền lành,
 Mắt nhiều, vẫn thản nhiên, hình như không.
 Nền mi mới mọc lông trong bụng,
 Khiến bệnh tình trầm trọng, lâm nguy.
 Mi muốn sống, phải năn nỉ,
 Xin bà ta chữa, tức thì bệnh thuyên ».
 Thằng ăn trộm sáng liền sai vợ
 Kiểm coi trâu vợi vả đem sang
 Nhà bà hàng xóm kêu van,
 Cầu vãi cầu chữi làm thang cứu chông.
 Nhưng bà lão một lòng từ tạ
 Rằng : « Suốt đời già chả chữa ai ;
 Lời thề này nếu đơn sai,
 Quỷ thần nào chứng, tội trời ai mang ! »
 Chị chàng cố kêu thương van vì :
 « Chồng bắt lương tội kẻ đã nhiều,
 Bấy giờ cực khổ đến điều,
 Trời làm tính mệnh xem chiều sắp nguy »
 Bà già thấy năn nỉ nói mãi,
 Động từ tâm nghĩ lại thương tình.
 Phải đành réo chính tục danh
 Chữi thẳng ăn trộm đành hanh mấy lời.
 Thằng ốm bỗng thấy người rạo rức,
 Rồi nôn ra hàng vược... lông gà.
 Người như trút gánh nặng ra,
 Thấy mình nhẹ nhõm, bệnh ma giảm nhiều.
 Ngày ngày được vãi liều thuốc... chữi.
 Bệnh oái oăm hóa khỏi dần dần.

Truyện đồn khắp chốn thôn dân,
 Những mồm danh đá xa gần bảo nhau :
 Dù mắt trộm rất đau cũng chẳng
 Thốt nửa lời chữi mắng chua cay,
 Rồi phượng trộm cấp xưa nay
 Sợ nguy tính mệnh, phải xoay đổi nghề.
 Thấy của rơi chẳng hề ai ngó,
 Nhà ban đêm cửa ngõ không cài
 Người ta vui sống êm đời,
 Bình an vô sự như thời Thuấn, Nghiêu.

TÚ MỒ

CẦU

CẦU không có đuôi, bèn nào
 người ta cũng gọi đầu cầu. Cầu
 là cái gạch nối của hai con đường
 chạy nhiều và trông chừng đã mệt
 mỏi. Đường đủ quyền được đi
 đỡ lúc qua sông. Lúc hai con đường
 đến sông không gặp được cầu, thế
 nào cũng có cặp nhân tình đứng
 hai phương nhìn nhau lưng lẻo.

Người đi qua cầu thường trông
 xuống, người dưới cầu thường nhìn
 lên. Người không đặt chân lên cầu
 thường biết cầu hơn người qua lại.
 Vì thế ơn của cầu có ai nhắc đến
 đâu ?

Người ta chỉ biết có cầu lúc cầu
 mới làm xong, hay lúc cầu bị trôi
 đi không còn nữa. Giữa hai thời
 ấy, có cầu người đời cũng tưởng
 như không.

Công việc của cầu là che một
 khúc sông và kiếp kiếp công lưng
 làm đầy tớ.

Dáng điệu người qua cầu khác
 hẳn với người đi trên đường cái
 quan. Họ tự nhiên cảm thấy đi cao
 trên muôn vật và tâm hồn xúc
 động họ tự tin mình là một nhà
 thơ. Chỉ vì qua cầu họ được thấy
 nhiều cảnh đời thay hơn nơi bình
 địa. Hay ít nữa họ cũng đưa tâm
 mắt theo được một dòng sông.

Vì thế người qua cầu bước chậm
 chậm như cố kéo đường dài thêm.
 Và nếu có người đứng lại giữa cầu
 nhìn bông lông ta hãy tin người ấy
 đang băn khoăn hay vợ vãn. Người
 hóng mát chỉ biết đứng giữa cầu
 để nhìn người lại qua.

Qua cầu lạ xong người ta mới
 ngoảnh lại nhìn cầu vì đi trên cầu
 người ta có biết hình dạng của cầu
 đâu.

Từ cầu dò số dài hàng cây số,
 đến cầu tí hon chỉ một cây tre,
 người ta cũng gọi là cầu. Qua được
 sông, người ta đã biết có cầu. Sức
 nhỏ to của cầu vẫn không được
 phần chú ý. Người ta không cần
 đặt nhiều chữ đề tùy hợp theo
 nhiều cầu khác nhau. Vì như thế
 người ta sợ tủi cho... không phải
 cho cầu, nhưng cho sông. Ai cũng
 biết chính dòng sông đã bắt buộc
 bề dài ngắn hay vẻ rộng cao của
 cầu.

Một dòng sông thiếu cầu là một
 dòng sông chết. Và cảnh hai bên
 bờ cũng chết như dòng sông.

Người ta thường mượn cảnh cầu
 để than thở với tình nhân. Vì chính
 cầu đã tự hiện một nơi hẹn hò rất
 đẹp. Tim núi sông để thề hay để
 làm chứng lại chuyện quá dễ dàng.

Trăm cặp tình nhân qua cầu có
 được một cặp nhớ cầu không. Một
 cặp ? không chắc, nhưng một
 người thì có. Người ấy nhớ cầu để
 hỏi thăm chuyện ân ái trên cầu đã
 lạt phai.

THANH-TĨNH

COURS PAR CORRESPONDANCE

Anglais-Français, Italien, Allemand, Chinois, Cantonais, Anglais commercial, Comptabilité anglaise, Éducation physique, Méthode complète, rapide et pratique en 3 mois à la portée de toute intelligence et de tout âge. Demander le programme.

M. Nguyễn tài Tư

Professeur des Lettres et des Langues Étrangères
 107 Rue Guillaume Martin — SAIGON

DOCTEUR

NG. MANH THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ
 CABINET MÉDICAL

49-51 Avenue du Grand-Bouddha
 Téléphone 830

Médecine générale et infantile
 Dermato - vénérologie
 Rayons X — Rayons U. - V et I.-R
 Diathermie — Ondes Courtes
 Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 8h. à 11h.
 Soir : 3h. à 6h.

MỘT CÁCH LUYỆN TẬP VIẾT VĂN DỊCH

DỊCH văn ngoại quốc cũng như đọc và thưởng thức những bản dịch ấy, có thể coi là một phương tiện trực tiếp để đào luyện văn chương.

Sự để tâm thu gọn lời văn, sự bắt buộc phải lựa chọn tiếng dùng, phải thay đổi điệu văn, phải uốn nắn hình thể lời văn của mình theo hình thể câu văn của người khác, bằng ấy điều khiến cho sự dịch văn là một cách linh hoạt để học tập nghệ thuật viết văn.

Sự cố gắng liên tiếp để vượt qua nỗi khó khăn về cách phô diễn đó, không những chỉ là một công việc có ích cho dịch giả, mà đến ngay sự đọc bản văn dịch cũng có thể là một cách tập văn quý báu cho hết mọi người.

Nhà văn sĩ Rivarol cũng nghĩ thế. Ông nói: « Văn ngữ nước Pháp sở dĩ hưởng được sự hoàn toàn chỉ vì đã sang các nước lân bang để trao đổi và để nhận thức những chân giá trị của mình; vì đã lọc lợi trong kho tàng cổ-diễn La-mã, Hy-lạp, và vì đã tìm những giới hạn nó phân biệt tiếng Pháp với tiếng các nước ngoài. Duy chỉ có sự dịch văn là giúp cho tiếng Pháp những ích lợi đó. Một thứ văn ngoại quốc khi đưa ra toàn những cái khó rất kỳ khu cho một nhà dịch giả có tài, thì khác nào như thử thách nhà dịch giả về đủ các chiều vậy; người dịch văn biết ngay được tiếng nước mình có thể đạt được tới đâu, hoặc những cái khó nào không thể đạt được; người ấy dùng mất hết những của sở hữu, nhưng người ấy lảng thêm lực lượng cho mình, nhất là khi người ấy dịch những tác phẩm của trí tưởng tượng,

những tác phẩm này ruộng phá những cái khuôn cứng của phép hành văn theo meo luật và khiến cho văn ngữ thêm cánh bay lên ».

(1)
Hết thảy các văn hào thi bá nước Pháp, từ Ronsard đến Chateaubriand, đều khuyên nên lấy sự dịch văn làm một phương tiện tốt nhất để luyện tập ngòi bút.

« Phần lớn nhất nhờ ở sự dịch các văn gia cổ-diễn mà Malherbe có thể đem sự dùng mẫu mực và vẻ thanh lịch vào cho văn ngữ nước ta (lời Victor Vaillant) . . . Malherbe nhận rằng bao nhiêu công phu và bao nhiêu sức cố gắng vất vả của tinh thần đã đem ra để phòng lại những vẻ đẹp của một văn hào cổ-diễn, ấy là bấy nhiêu phép kỳ diệu để uốn nắn ngòi bút và để làm tươi đẹp cho lời văn ». Trả lời những người hỏi ông rằng muốn viết văn hay thì phải theo những cách thức nào, Malherbe bảo: nên đọc một bản văn ông đã dịch.

Trong việc dịch, có hai điều này phải cần nhắc: một là lời văn, hai là tài liệu. Nếu đó là một bài thơ thì lời văn là quan trọng nhất. Nếu đó là lịch sử thì phần tài liệu trong đó cũng đáng để tâm như lời văn.

Một bản văn dịch hay, có thể là một bản dựng những tiếng dịch lăm lộn. Đối với một độc giả có làm tư nghệ sĩ, một bản dịch dung công giữ lấy cái vị đậm thắm của nguyên văn, thì dù có chỗ dịch lăm cũng vẫn có giá trị hơn một bản dịch nhạt màu tuy rất đúng...

Một bản dịch trước hết phải là một công trình chú trọng đến lời văn (2). Đó là điều chúng ta cần hơn cả. Những nhà dịch giả hay nhất không phải là những nhà chuyên môn khảo về meo luật, cũng không phải những nhà thông thái, nhưng chính là các nghệ sĩ văn gia. Các giáo sư chuyên môn thao về nghĩa từng câu, nhưng ít khi sánh về lời văn. Mà những văn dịch có tiếng nhất xưa nay cũng đều do tay bọn văn sĩ hết.

1) Rivarol, lời tựa cuốn l'Enfer.

2) Lời văn đây là lời văn mạnh mẽ, có đặc tính, có màu vẽ rõ rệt. Xin chú ý đến hình ảnh với thứ văn chơn chu, mềm mại, đọc lên xuôi tai và có một điệu du dương rõ rệt.

CHỮA CHẬT

Mùa thu đã đến... Cả người tôi
Hoảng hốt như thu đã hết rồi:
Lo lắng giờ thay cho ngóng đợi.
Thu làm tôi cực quá đi thôi!

Mắt mở to luôn chữa, chữa nhiều
Những hình ảo lá, sắc xiêu xiêu;
Tai bên linh thánh lo thâu góp
Những điệu lý sầu, tiếng tịch liêu.

Lông ngực phồng to ráng hít vào;
Phôi ghì không-khí đến nồn nao.
Da tê xúc động niềm thương nhớ;
Máu động hương thu sắc bớt đào...

Đi mãi ngoài không, chẳng ở nhà,
Đầu trần, áo mỏng để lòi da;
Hơi thu ẩm áp như hơi thịt;
Tôi dựa vào thu dịu lắm mà!

TẾ-HANH

SÔNG VỘI

Trong tôi vắng vắng dư vang
Điệu luôn của lá thu vàng rơi thưa.
Trong tôi thoang thoang hương đưa
Cỏ hoa tàn cũ, mộng xưa vẫn mầu...

Mây trời nhuộm bóng thương đau,
Lá hoa héo rử, nắng nhàu mình to.
Hơi sương nhỏ lạnh lòng thơ,
Tôi nghe rộn nhịp nước mờ nao nao...

Biệt ly tụ họp thời nào,
Thương vương khắp nẻo, nhớ bao tứ bề...
— Thu đi lâu quá không về;
Lòng chờ vội sống giữa hè 4t thu...

TẾ-HANH

XẢ-XỆ TẬP KIỀU
Tơ duyên ngắn ngủi có ngắn
ấy thôi...

Sự dịch văn là một công việc lớn. Một nhà văn cổ Pháp đã nói: « Tôi mạnh bạo công bố rằng công việc dịch là việc lớn lao hơn công việc sáng tác gấp bội phần. Tôi dám nói thế vì tôi đã thử và đã làm việc trên cũng như việc dưới. Việc ấy (việc dịch văn) thường có phần can đảm hơn là sự thường công, và có ngàn lần khó nhọc trong sự noi theo đường đi của người khác hơn là cứ tự do đi con đường của mình. »

A. ALBALAT
(Comment on devient écrivain)
T.L. dịch

DOCTEUR

CAO XUÂN CẨM

de la Faculté de Paris. Ancien Médecin
Chargé de l'Institut antivenérien de Huế
Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-
thương và bệnh Hoa-liều

Khám bệnh tại

153 Henri d'Orléans — Hanoi

Ở cửa Đờ-g, cạnh hội

lớp-Thiện) có phòng

dưỡng bệnh

Sách:

NÓI CHUYỆN NUÔI CON

bán tại hiệu Thủy-Ký 98 Hàng

Gai (Rue du Chanvre), Hanoi

Giá Op.35 một quyển

VOI! CHÓ!

Kể lên Voi! Người sướng Chó!
người lấy vợ để làm đi và
một người lấy đi làm vợ
Bao nhiêu sự kỳ nữa trong

Danh Vọng

(tác phẩm của Nguyễn Tô)
Sách IN TRONG LOẠI « BDP »
họa 100 trang 0p40 cước bảo dăm 0.16
Là người sành đọc chuyện,
chớ quên:

GIÓ NÚI

(của Nguyễn ngọc Cầm)
Biên tình sử làm ly hôn hết ở đời người
trên 100 trang: giá 0p40 cước 0p16

ĐẾN THÌ

(của Nguyễn văn Phúc)
tả rõ những cách YÊU của con gái con trai
nên biết cho đỡ khổ vì yêu
lạ đẹp gần 100 trang: 0p38 cước 0p16

MỘT ĐỜI TÌNH

(của Trinh Thục)
lạ đẹp: 0p25, cước bảo dăm 0p14
Mua sách lễ bằng tem. Thư, mandat đề:
M. le Directeur de

L'ASIATIC IMPRIMERIE

17 Rue Emile Nolly HANOI
(cạnh kho lục lộ Hàng Bún)

HO LAO

cảm tạ!

Phủ chung le 1er Juillet 1940

A. Monsieur LÊ XUÂN KHÔI

Directeur ĐAI-Á Y-VIỆN

14 ter, phố Hàng Than Hanoi

... cháu đã khổ ho, hết đờm, và chỉ huyết.
Đi chữa điện lại, thủ kỹ quan đốc đã nhận
là: « hết trùng L... »! Bệnh cháu, chúng
tôi đã tưởng gần vào cái cảnh: của hết
người chết, thì gặp được ngài cứu sống...
ông ngài th t như trời b... Vậy xin có lời
ra cảm tạ ngài... ĐỖ VĂN PHA
Cựu lý-trưởng Ph -chung, Hoài-Bức Hàđồng

Tourane, le 18 Juillet 1940

... Lúc sanh nở, nhà tôi cũng vì chứng
ho ấy mà ti nữa thiệt mạng, sau rư uống
thuốc hoài, đủ các mặt, tổn khá tiền,
nhưng cũng vô hiệu. Cho đến khi dùng
thuốc của ngài, lúc ấy mới bớt, và khỏi
lần... NGUYỄN VĂN HÓA
Secrétaire-comptable, Service de la Voirie
Tourane

LỜI NHÀ THUỐC.— Những thư cảm tạ
như thế từ xưa tới nay, cũng đủ để các
ngài tin cậy. Vậy ai có bệnh kíp dùng: Cao
Ho Lao, thư lớn 10p00 nhỏ 5p50; Người trừ
Lao thư lớn 5p00 nhỏ 3p00 Ở xa gửi lãnh
hóa giao ngân. Đại-địa: MAI LÍNH Hải-phong
Cần nhiều nơi nữa, khắp Đông-Pháp. Thư
hỏi, đính timbre trả lời.

Lời giao cần kíp: Gần đây nhiều kẻ thấy
thuốc Ho Lao Đai-Á danh vang từ xứ họ
đang chế Cao Ho Lao để bán, hồng kiếm
gi, và lừa dối đồng bào. Vậy các ngài nên
phân kỹ: thực, giả, kéo lừa!

Thư, Mandat, xin đề cho:

M. Lê Xuân Khôi

BA giáo Liêm đã thán
mật nói:
— Thưa bà, đáng lẽ
chúng tôi cũng không vào Sams-
son làm gì, nhưng...

Bà ngừng hẳn lại vì vừa bị
ông giáo ngồi bên bắm mạnh
vào lưng ra hiệu bảo im. Bà
nhớ buổi tối hôm qua và buổi
sáng hôm nay chông đã dặn đi
dặn lại mãi rằng ngồi trên xe
lửa không nên trống chuyện mà
sinh lụy vào mình. Dẫu sao bà
cũng tức tối đã bị ngắt, dù bị
ngắt một cách thăm kín, và không
chịu để câu chuyện cụt lủn,
bà nhanh trí xoay ngay nó đi
dường khác.

— Nhưng nhà tôi cứ bày vẽ ra
đi nghĩ mật với tâm bề.

Ông giáo cười làm lạnh:

— Đi nghĩ mật sao lại gọi là
bày vẽ được?

Bà giáo làm bầm: « Hừ! nghĩ
mật!» Rồi, chừng cho bõ tức, bà
vờ tươi tỉnh bảo chông:

— Nay mình, mình nhường
chỗ cho bà...

— Vâng, xin mời bà.

Liêm thành thực, vui vẻ đứng
dậy bước qua cái bờ lớn và đi
ra chỗ đầu toa góp chuyện với
Thị và Thiện. Người đàn bà vội
vàng từ chối:

— Ấy, xin mời ông cứ ngồi,
tôi đứng cũng được mà!

Nhưng bà tiếp luôn:

— Xin cảm ơn ông.

Rồi khó khăn len vào ngồi bên
bà Liêm. Bà này như chợt nhớ
ra, hỏi:

— Nhưng kia! còn ông đâu?

— Thưa bà, nhà tôi về ngay
rồi ạ. Ở nhà bận lắm ạ. Xem sao
rồi nhà tôi sẽ vào sau.

Bà Thiện hỏi:

— Thưa bà, các cô này...

Bà định nói: là con bà, nhưng
nhận ngay thấy rằng bà kia còn
trẻ lắm mà bà thiếu nữ đương
thì thăm và khúc khích trò
chuyện với nhau lại đã lớn tuổi,
nên vội ngừng lại. Bà kia cũng
trả lời:

— Thưa bà vâng, các cô em
nhà tôi đây ạ. Cậu này (trò một
trong hai cậu khoảng mười ba,
mười bốn tuổi) cũng là em nhà
tôi. Còn cháu Khoan đây là con
anh nhà tôi. Năm nay cháu đã
đi thi tốt nghiệp nhưng rớt.

Khoan, người nhu mì và xinh
xắn khỏe mạnh, nghe thím nói
đến mình, thì má và tai đỏ ửng
lên.

Một bà to béo phốp pháp ngồi
ở hàng ghế đối diện từ nãy vẫn
tay lơ đãng phe phẩy cái quạt
hơi, mắt và tai đỏ cả vào câu
chuyện của bọn kia, bỗng bần
góp:

— Thăng Hồng nhà tôi năm

NGHỈ MẬT

Truyện vui của Khái-Hưng

(Tiếp theo)

nay cũng trượt, nó bảo vào phải
buồng một bà đầm đọc dịch-tê,
nó không quen giọng đầm nên
viết nhiều phốt quá bị loại.

Bà tham Thiện bình phẩm một
câu bằng quơ:

— Sao không để các ông An-
nam đọc dịch-tê? Trẻ nó nghe
hiểu thế nào được tây với đầm?

— Vâng, phải không thưa bà.

Bà Thị thấy cần phải nói:

— Cũng chả cử. Năm nay học
trò trường nhà tôi cũng vào một
buồng cô tây đọc dịch-tê, thế mà
đi thi hai chục, đỗ tới mười hai
người.

Sự thực, bà cũng không rõ học
trò trường chông bà vào buồng
cô giáo viên Pháp hay Nam đọc
ám tả. Bà chỉ mượn cái ý câu
chuyện của các bà kia để khoe
khoang trường mình ở giữa đám
đồng người mà thôi. Nhưng nói
buồng miệng, bà lo lắng, nhìn
ra phía Thiện và Thị, chỉ sợ
chông thật thà cãi chính thì
mình sẽ mất hết thế diện.

Bỗng một tiếng từ đầu đưa
tới: « Tàu chạy! » Có sự lộn xộn
trong đám đông. Bà đốc Thị ngo
ngác hỏi:

— Các anh ấy đâu cả? Xuống
chưa?

Nga đáp:

— Thưa bác, bác đốc với thầy
con xuống rồi ạ.

Bà tham Thiện ngó qua cửa sổ
xuống sân ga, và thấy ba người
đàn ông đương đứng nói chuyện.
Bà vội kêu:

— Chết chữa! anh giáo còn
chưa lên tàu kia à?

— Tôi lên đây!

Vừa nói Liêm vừa nhảy lên
toa, sau cái bắt tay từ biệt hai
bạn. Thiện nói với lên:

— Thôi chào các bà đi nghĩ
mật cho được may mắn nhé!

— Minh với anh đốc chong
chóng mà vào nhé?

— Xin vâng.

Không ai nghe thấy tiếng còi,
xe hỏa từ từ đi.

— Au revoir!

— Bon voyage.

Nga và Nguyệt cố rướn người
và lách đầu giữa mấy người đàn
bà để chào:

— Lay bác, lay thầy ạ!

Ra khỏi « ghi » xe chạy mau.
Tiếng nói chuyện ào ào bị lã
trong tiếng rầm rầm của bánh

xe lăn trên đường sắt. Những
cái cười trở nên lạnh lẽ. Mỗi lần
tới ga, tiếng người nói lại tỏa
rộng ra, bốc cao lên, y như ở
trong một tiệm nháy mỗi khi
tiếng âm nhạc âm ỹ vụt ngừng
lại. Cái cảm tưởng ấy trái ngược
hẳn với cái cảm tưởng về một
chuyến xe vắng: lúc xe dừng lại,
yên lặng vụt trở nên lạnh lùng,
trống rỗng, và hành khách như
ngao ngán bỡ ngỡ vừa lạc vào
một xứ xa lạ, vắng vẻ nào.

Phủ-Lý, rồi Nam-định, hành
khách vội dần. Bây giờ thì ai
nấy đều có chỗ ngồi. Tới Ninh-
binh, xe đã hơi thênh thang, bà
ngồi ghế bên kia đã ngã lưng
được, đầu gối lên lòng con gái,
mắt thiêu thiêu chớp chớp muốn
ngủ. Bỗng, xe vừa đỗ lại ở
một ga, bà chồm dậy đột ngột
bỏ sang phía bên bà ngồi đối
diện:

— Quan phủ nhà lâu nay có ra
chơi Hà-nội không ạ?

Bà tham đáp liền:

— Có đấy ạ, anh tôi mới ra
chơi mấy hôm nay... Nhưng sao
bà lại biết anh tôi?

— Quan phủ cũng học cao-
đẳng với nhà tôi.

— Thế à. Vậy bây giờ...

Không chờ dứt câu, bà kia trả
lời:

— Bây giờ nhà tôi làm tham tá
sở thương chính, nhà tôi phá
ngang thì vào ngạch thương
chính, ngạch tây, bà vội thêm.

Bà đốc Thị nói chêm:

— Vậy ra ông nhà làm tham
doan.

Bà Thiện cho là bạn đã sợ ý
nói một câu khiếm nhã, liền
chừa:

— Thưa bà, làm tham tá
ngạch tây thì lương hẳn cao?

— Cũng khá ạ, nhất nhà chúng
tôi lại nhiều cháu.

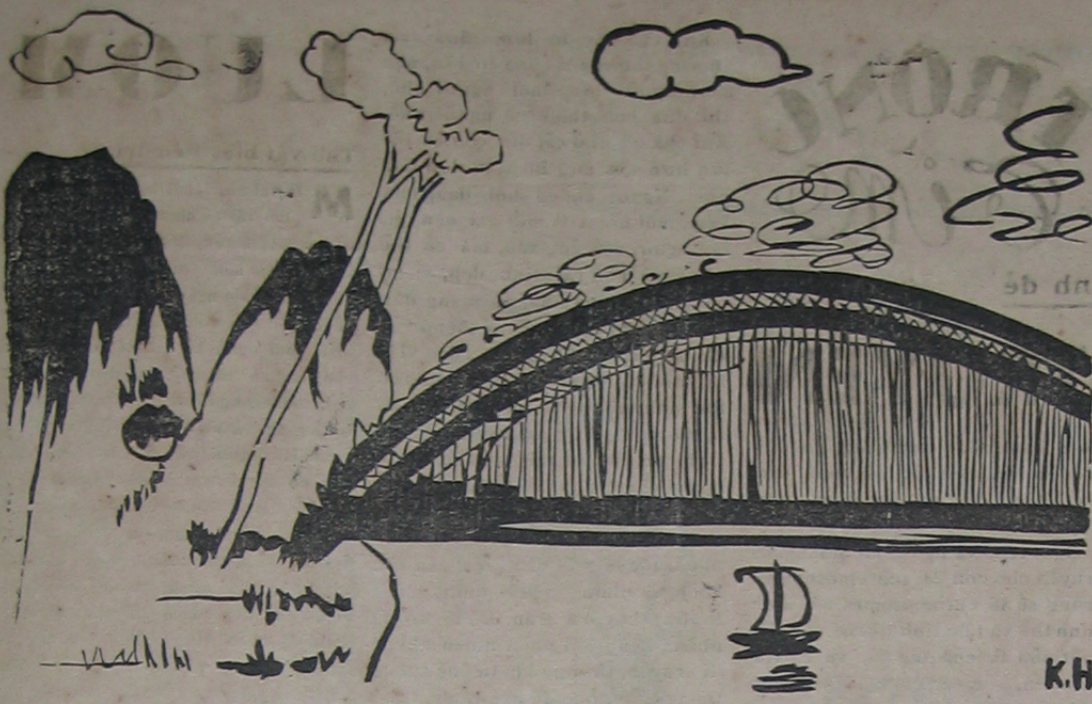
— Thế thưa bà bà được bao
nhiên các cô, các cậu?

— Cảm ơn bà hỏi thăm, tôi
được chín cháu ạ, bốn trai, năm
gái.

— Quý hóa quá! Thế thì lương
tháng ông nhà hẳn là cao lắm.
Những lương bà và các cô các
cậu cũng đã tới ba trăm rồi còn
gi. Cậu tham cháu mới có năm
cháu mà lương cũng đã gần bốn
trăm tất cả rồi.

— Vậy thưa bà ông tham làm

— Hai cô lạ cầu Hàm-Rồng ư? Chưa trông thấy cầu Hàm-Rồng lần nào ư?
 Nguyệt ranh mãnh trả lời:
 — Thưa bà, cháu trông thấy luôn, trông thấy trong carte-postale.

Bà tham thương chính lại bắt đầu tuôn sự biết rộng của bà ra. — Quả núi này đứng phía bên kia sông nhìn sang thực giống cái hàm rồng. Một lần tôi bảo tài xế dừng ô tô đứng lại ngắm mãi, vàng, quả thực cái hàm rồng như ngâm lấy cái cầu treo. Thưa các bà, cầu treo này làm công phu lắm đấy ạ. Nghe đâu hai, ba ông kỹ sư đã đâm đầu xuống sông Mã tự tử vì không xây nổi cột cầu. Vì dưới đáy sông toàn đá, nên không đào được. Với lại nơi này cũng thiêng lắm... Mãi sau, một ông kỹ sư cầu cống mới nghĩ được cái lối cầu treo này. Không có cột ạ, cầu chỉ treo lơ lửng thôi ạ! Tài lắm!

Xe vào cầu, bà ta trở ra phía ngoài nói tiếp:
 — Đây các bà coi, có tài không? Thực là cầu treo lơ lửng giữa trời.

Ông giáo Liêm muốn trêu bà ta cho bõ ghét, liền mỉm cười hỏi:

— Thưa bà, bà nói nơi này thiêng, vậy ra chỉ thiêng với cầu có cột mà không thiêng với cầu treo, vì cái cầu treo này đã làm xong.

Câu hỏi đột ngột và có ý mỉa mai, nhưng bà tham thương chính cũng mau trí nghĩ ngay câu đáp lại:

— Vàng, chính thế. Có đào hố chôn cột mới chạm long mạch chứ. Còn treo thì việc gì!

Từ đó cho tới ga Thanh hóa, bà tham thương chính hình như có vẻ tức tối, không nói một câu nào với ai nữa. Mà các bà (kia cũng im lặng sửa soạn hành lý để sắp xuống. Mãi khi bà tham nhẹ nhàng xách cái va ly nhỏ cùng con gái ra khỏi nhà ga, bà giáo mới thở dài bảo chồng và hai bạn:

— Gớm! thực là thoát nạn!
 (Còn nữa) Khái-Hưng

ở sở nào ạ?
 — Thưa bà, bà hỏi nhà tôi bay cậu cháu ạ? Nhà tôi thì làm tham tá phủ Toàn quyền, còn cậu cháu làm tham tá sở giấy thép.

Bà cười nói tiếp:
 — Sở Toàn quyền tuy nghe tên thì to đấy, nhưng lương lậu chả được bao, cậu cháu thì tuy chỉ làm sở giấy thép, nhưng lại ăn lương ngạch táy.

— Á, ông tham sở giấy thép, vậy có phải ông tham Đông không ạ?

— Vàng, chính phải đấy, bà biết cậu cháu? Cậu cháu là em con chú con bác với tôi...

Tiếng xe lửa đều đều vang lên khiến các bà phải cất cao mãi giọng trong câu chuyện. Thành thử lúc tới ga, xe dừng lại, các bà nói như có vẻ diễn thuyết, và phải vội vàng im ngay lại một giây để đổi sang giọng thường.

Bà giáo Liêm xưa nay vẫn không ưa bà tham Thiện vì nổi bà này hay có tính khoe khoang họ hàng cao quý, nào anh phủ nọ, nào bác án kia, rồi chú tham rồi cậu đốc hàng tràng. Lần này vì trong khi xe chạy bà tham như hét to các chức tước lên, bà giáo càng thấy dơ dáy quá. Bà liền phá ngang câu chuyện và hỏi:

— Thưa bà, bà vào Săm-son?
 — Vàng, tôi vào Săm-son. Năm nào tôi cũng vào Săm-son nghĩ mát ít ra là một tháng.

Bà cười, thêm:
 — Thưa các bà, tôi nghiệm Săm-son mất rồi, năm nào không vào không yên tâm được, tưởng như bệnh nó sắp kéo đến rằm rằm.

Bà Thi tím tím cười ngắm nghĩa tấm thân phốp pháp và da dẻ hồng hào của bà tham thương

chính. Bà Thiện quay lại nói với bà ngồi bên:

— Vậy ra chúng ta vào Săm-son cả.

Bà tham thương chính hỏi:

— Thưa các bà ở villa nào ạ?

Bà tham Thiện nhìn bà đốc Thi, bà đốc Thi nhìn bà giáo Liêm. Bà này đáp:

— Thưa bà chúng tôi mượn người bà con ở trong ấy thuê hộ, hiện cũng chưa biết villa ấy tên là gì và ở đâu.

Rồi bà quay lại hỏi chồng:

— Minh có biết villa gì không?

— Tôi cũng không biết. Hình như ở phía sau chợ.

Bà tham thương chính muốn tỏ rằng mình thông thạo Săm-son:

— Phía chợ? Villa Ích Phong chẳng? Hay villa của bà Bạch-Yến đấy?

— Không phải đâu ạ.

— Còn bà? Bà ở villa nào?

Bà tham thương chính quay sang hỏi người đàn bà cùng đi và ngồi bên bà thiếu nữ. Bà này đáp:

— Tôi ở nhờ nhà một người bà con ạ.

— Tôi thì tôi ở villa nhà. Ở villa nhà được một điều tiện lợi là chả phải mang gì đi theo, ở trong ấy đã sẵn sàng có đủ hết các thức.

Bà như tự hào vì những sự phong lưu, những điều biết rộng của bà, nên vui miệng đề câu chuyện cứ theo đà tuôn ra:

— Với lại các bà đem vào làm gì nhiều đồ đạc cho nặng nhọc, ở các villa cho thuê họ sắm đủ các thức từ cái giường lò xo cho chí cái thìa cà phê, chả thiếu một thứ gì. Nào khăn trải giường, nào khăn bàn, khăn ăn, nào nôi, niêu, xoong, chảo, dao, thớt, đĩa, bát. Ở làm villa đĩa bát lại sang

trọng và nhiều nữa, mười hai người ăn cũng đủ đồ. Có khi có cả Eau courante và douche.

Sự thông thạo của bà như đè bẹp các bà kia xuống, nhất lần này lại là lần đầu các bà ấy miễn cưỡng đi nghĩ mát.

— Vàng, đi nghĩ mát, các bà chỉ đem một va-ly quần áo trong đó có một vài cái maillot là đủ lắm rồi, can chi phải mang theo bồ nọ bồ kia cho thêm nặng. Có ngày xưa kia thì mới cần phải đem đủ thứ vì ngày ấy các villa còn thiếu thốn, đồ đạc sơ sài chả có gì. Tôi nhớ cách đây bảy, tám năm tôi với các cháu vào đây, thưa các bà, từ cái bát, đôi đĩa, cái thìa, cho chí màn đệm, khăn bàn, nhất nhất đều phải đem theo.

Bà tham, bà đốc, bà giáo nghe chừng đã chối tai và khó chịu lắm. Bà nào bà nấy về mặt kém tươi. Lúc ấy Nga thò đầu ra ngoài, trở tay bảo Nguyệt:

— Nguyệt ơi! chắc cầu Hàm-Rồng kia rồi!

Các bà vui mừng nhìn theo để thoát cái nạn bà tham thương chính. Nhưng nào, bà ta đã chịu thôi. Bà đến bên hai thiếu nữ và cười, nói:

TRICOTS CHEMISETTES

La seule maison qui pourrait vous fournir ici, en Indochine des articles en Bonneterie de choix, en grosses quantités et au meilleurs prix.

C'est la Manufacture
CU' GIOANH

60 - 70, Rue des Eventails, Hanoi

Fournisseur en Gros de tous les Magasines et Bazars du pays.

TRÔNG CÌM

Những bí mật của sự sinh đẻ

VỀ SỰ DI-TRUYỀN

Một đôi vợ chồng nhỏ nhắn, chưa chắc đã sinh một đứa con bé nhỏ. Nó có thể to lớn hơn bố mẹ, vì không phải rằng nó chỉ chịu ảnh hưởng của bố mẹ mà thôi, nó chịu ảnh hưởng cả của các ông, bà, nội ngoại từ mấy đời trước.

Sự di truyền là một vấn đề rất ly thú mà nhiều người - nhất là các bậc làm cha mẹ - đã để ý đến. Ta vẫn nhận rằng hình thể, tâm tính ta chịu ảnh hưởng của cha mẹ, ông bà, rồi ta lại truyền cho con cái, nhưng từ đời nọ sang đời kia, ảnh hưởng đó thay đổi thế nào?

Nhiều người tưởng rằng có sự di truyền vì cùng chung một thứ máu. Không phải thế. Máu chỉ do bộ phận của riêng từng người làm ra. Theo O. Anvram Scheinfeld, thì có khi ngay hai mẹ con cũng không có một giọt máu giống nhau.

Ảnh hưởng của cha mẹ với các con là do ở «noãn chủng» gồm có những bộ phận gọi là «chromosomes». Mỗi một cha mẹ truyền cho con hai mươi bốn «chromosomes», và tất cả 48 bộ phận đó định hình thể và tâm tính đứa trẻ. Còn trai hay gái là chỉ do ảnh hưởng của người cha, ngay từ lúc người mẹ bắt đầu thụ thai.

Như vậy, một người cha có thể truyền cho con những gì?

Thường ra, cách sinh hoạt, những việc xảy ra trong đời người cha không có ảnh hưởng gì đến con, lúc mới sinh.

Vì thử một người cha, có noãn chủng rất tốt để trở nên người thành đạt, nhưng vì đau yếu, lười biếng hay một lẽ gì khác, phải ở một địa vị tầm thường. Đứa con người ấy, vẫn hưởng được noãn chủng tốt, có thể trở nên người khá. Vì thế ta thấy nhiều người con hơn cha.

Một người mẹ, lúc còn con gái rất xinh đẹp, nhưng sau vì vất vả, khổ sở hay đau yếu, mất nhan sắc, đứa con người ấy đẻ ra vẫn xinh đẹp như người mẹ hồi con gái.

Có khi ta thấy các con cái giống cha mẹ, ta tưởng là do ảnh hưởng di truyền, nhưng chỉ là vì cách

sinh hoạt, giáo dục trong khi đứa trẻ lớn lên, chứ lúc mới sinh đứa trẻ không có tính tình giống như vậy.

Người cha và người mẹ mỗi người truyền cho con 24 «chromosomes», trong số 48 chromosomes nó định hình thể và tâm tính người con đó, một nửa là của ông bà, và cứ thế tính lên, của các cụ, kỵ. Người con chịu ảnh hưởng của mấy đời trước truyền xuống. Có khi người ông truyền cho người bố những tính tình mà vì cách sinh hoạt, vì hoàn cảnh, nó mai một đi, rồi đến người cháu mới biểu lộ ra. Vì thế nên ta thấy những người cháu, khác hẳn tính nết bố và giống ông, hoặc một người trên nữa. Và người ta tự kiêu, khi là dòng dõi những bậc tài giỏi, con tông cháu nòi.

Muốn hiểu rõ ảnh hưởng của «noãn chủng» từ đời nọ sang đời kia ta tạm lấy một thí dụ:

Một người da đen lấy một người người da trắng, màu da đứa con sẽ nâu. Hai đứa con cùng màu da nâu lấy nhau, dần trẻ đẻ ra hoặc nâu, hoặc trắng, nhiều hay ít. Đứa da trắng lớn lên lấy một người da trắng khác, nhưng đứa trẻ đẻ ra có khi vẫn đen.

Nếu nhận xét kỹ tính tình, hình thể của ông bà, cha mẹ, và đem so sánh với người cùng trong gia đình, ta có thể tạm đoán được đứa con sau này.

Nếu một người đàn ông có mắt xanh, lấy một người đàn bà cũng mắt xanh, thì đứa con thường có mắt giống như cha mẹ; người vợ tóc quăn, người chồng tóc thẳng: đứa con sau này chắc là có tóc quăn; những nếu trong thân thích người đàn bà, có người tóc thẳng, thì tóc đứa con có thể thẳng lắm.

Khi cha mẹ to lớn, đứa con thường thường là cũng to lớn, nếu một người lớn, một người nhỏ, thì đứa con thiên về người nhỏ. Khi cha mẹ nhỏ cả, đứa con có thể lớn hơn cha mẹ, hoặc to lớn lắm nữa. Người chồng hơi dẫu, mắt kém, mũi hồng, vì một tai nạn gì, lấy người vợ cũng xấu, mà có thể có người con rất xinh đẹp, vì họ có «tiên-thiên» khá, và mang dấu trong người noãn chủng tốt nó vẫn không phát ra. Trái lại, cũng vì lẽ ấy, một đôi vợ chồng khỏe mạnh có thể sinh một người con gái xấu xí, người con gái ấy sau này lại có thể sinh con đẹp, nhất là nếu lấy được người chồng đẹp trai, tráng kiện.

Theo như truyện Samson trong thánh-kinh, người ta tưởng rằng nhiều tóc là một dấu hiệu của sức khỏe, và những người thông minh thường hay hơi trán dô là tướng nhảm. Bệnh hói phần nhiều chỉ vì di truyền, thường khi từ ông xuống thàng cháu, qua đã người cha.

Người ta có thể mang trong người những nọc độc tự đời cụ, đời ông truyền xuống mà không thấy phát hiện ở người cha, và rồi có thể lây sang con cái sau này. Người chồng có nọc bệnh mà vợ lành mạnh, thì may con cái sau này không việc gì, người con không những chỉ chịu ảnh hưởng của mình người cha. Những đứa trẻ đẻ ra quặt quẹo, cằm, sài đen, tức là đã chịu ảnh hưởng cả của bố lẫn mẹ, cả hai cùng có nọc bệnh.

Hai vợ chồng thường khỏe mạnh nhưng có nọc độc trong người tuy không phát ra - vì dụ bố mẹ hai bên trước cùng có bệnh di truyền - thì đứa con sau này có hai mươi nhăm phần trăm có thể bị lây. Nếu một người bệnh đã phát ra, mà người kia không phát, thì đứa con có năm mươi phần trăm mắc. Nếu cả hai vợ chồng cùng có bệnh đã phát ra cả, thì đứa con không tài nào tránh khỏi.

Những trường hợp như vậy cũng ít thấy. Ngày xưa, người ta hay tin rằng những tật bệnh, một phần lớn hình thể và tính tình là do ảnh hưởng của tổ phụ. Bây giờ người ta hiểu rằng ảnh hưởng đó rất ít, và không quá mạnh như người ta tưởng.

(Theo Tít Bits)
Anh Thu

LUOM

Thú vật biết tiên tri

Một vài nhà khoa học tin rằng các thú vật có những giác quan riêng có thể biết trước được các tai nạn sắp xảy ra. Đêm hôm trước trận động đất dữ dội ở Tokio ngày tháng mười 1923, tất cả các chó ở kinh thành đều kêu sủa khiến mọi người lấy làm lạ. Nhiều người cho rằng có ma quỷ, và đến lúc động đất, 100.000 người chết, 150.000 người bị thương, và 50.000 chạy được.

Chuột cũng biết rời bỏ một chiếc tàu nếu có sự gì nguy hiểm sắp đến.

Cách đây ít lâu, ở Assam, miền đất cao bỗng bị tràn ngập bởi hàng ngàn thú vật và rắn rết. Hùm, beo, cáo, thỏ chạy bên cạnh nhau, và khi chúng tới được chỗ cao, thì có bão lớn và nước lụt ngập miền thấp hàng vạn cây số vuông. Nhưng việc tiên tri thần tình nhất của giống vật xảy ra ở đảo Krakatoa ngay trước khi đảo bị tàn phá vì núi phun lửa. Hàng mấy ngày trước, bề chung quanh đảo đen ngòm vì giống vật bơi tự đảo ra ngoài khơi. (D.I.)

Sở bưu điện ở dưới bề

O'NARSAN, (đảo Bahamas), sở bưu điện đầu tiên ở dưới bề đã mở cửa cho công chúng trong một cái quả tròn (photosphere) vẫn thường dùng để

DỰ TIỆC

(Tiếp theo)

Khi đến

THEO phép lịch sự, nên đến đúng giờ hẹn, đừng để mọi người phải chờ riêng mọi mình mình. Nhưng có cũng đừng nên đến trước tiên. Chẳng may có trót đến sớm một chút, thì có nên nhân dịp đó, lượn quanh gần đây đợi khi rảo một đám đông vào hay một vài người có quen biết vào trước, có hãy bước theo vào.

Nếu có một người bạn nữa cũng đi với có thời đến sớm một chút cũng không can chi, vì có đã có người tiếp chuyện có rồi.

Bồn phần đầu tiên của người đến dự tiệc là đi chào bà chủ nhà.

Bà này sẽ đưa cô vào phòng khách và giới thiệu cô với vài người nữa để cho có nói chuyện. Chẳng may, cô phải tiếp chuyện một người đàn ông mà cô chưa từng quen biết, đó là một điều khó cho cô, nhưng cô cũng đừng vì vậy mà... im như hạt thóc.

Có thể nói đủ các chuyện vui, nói về tiết trời, nói về các chuyện thời sự. Chỉ trong một khắc đồng hồ, nếu cô có duyên có sẽ kiếm thêm được một người bạn nữa. Hoặc người khách đó không hợp tính cô thì, một lúc khách đến đông, cô có thể tươi cười xin lỗi đến nói chuyện với những bạn mà cô quen thân.

(Còn nữa)

NG. THIÊN-GIÀM
(Phỏng theo Marie-Claire)

TẠI HIỆU DỆT CỤ'-CHUNG

Hiệu đang trưng bày nhiều kiểu
Maillot, Slip

đi tắm bề rất đẹp

Trước khi đi tắm xin mời các Ngài,
hãy đến xem qua các kiểu áo mới

CỤ'-CHUNG

100 Rue du Coton, HANOI

Muốn bán:

Ô-tô Hotchkiss, máy Underwood
Quạt trần còn mới

Muốn mua:

Nhà, Đất, Trại
Hỏi: Comptoir Commercial
59 Hàng Gai - Hanoi

LẬT

quay phim và quan sát cảnh vật dưới bề hai mươi năm nay. Khách du lịch có thể vào trong phòng đó, viết cảm tưởng của mình trước cảnh dưới bề và gửi thư đi ngay tại đây. Ngày khánh thành, hai bức thư trước nhất là gửi cho vua George VI và thống lĩnh Roosevelt.

(Tit Bits)

Lâu một triệu năm

NGƯỜI ta có thể tìm thấy những con bươm sống cách đây một triệu năm, còn giữ nguyên vẹn trong hồ phách một thứ nhựa cây. Nhưng các bảo tàng viện bây giờ có thể ganh với tạo hóa về việc ấy: giữ nguyên các vật như bươm, sâu bọ, hay cây nhỏ trong một thứ nhựa gọi là methacrylate, cũng trong và cứng như thủy tinh. Có thể giữ lâu mãi mãi được.

(D. I.)

NHỮNG SỰ LẠ

« Vạn niên thanh »

MỘT thứ rêu mọc ở Ấn Độ gần như không bị cách nào làm chết được. Nhờ cây lên, đem bầm nhỏ ra, cắt rẽ đi, mỗi phần nhỏ ấy lại mọc lên một cây khác nếu đem giồng dưới đất. Cây đó mọc không cần ánh sáng và cũng không cần nước. Chỉ có một cách làm chết được là đem luộc nước sôi đi hay đốt cháy ra than.

Bê bơi nuôi cá

TẤT cả những bê bơi ở hèn Đức hiện giờ đều đồng để nuôi cá. Nếu dùng bê bơi để bơi thì sẽ bị phạt rất nặng. Có lệnh ra định rằng: trong hai năm, kể từ lúc thả, cứ mỗi con cá vớt lên phải cân nặng 2 l. b., và thịt phải ngon lành.

Áo cho mọi người

SỐ bông hiện có trong nước Mỹ là 41.391.000 bó. Cứ một triệu bó thì đủ vải dệt được 638.000.000 cái sơ-mi, và cứ số bông trên áo thể dùng dệt cho mỗi người ở trên mặt đất được 7 cái sơ-mi một năm.

Một sự lạ

DÀNH một người thường thì có thể bị phạt 6 tháng tù. Nhưng nếu đánh một người dốt xếp hay ông Cầm thì chỉ bị phạt nhiều lắm là 2 tháng! Đó là một chỗ lạ trong luật Anh.

(T. B. - J. - D. I.)

— Thời-gian qua làm cho tôi lưỡng lự lòng...
— Ý hân anh là một nhà thí-sĩ?
— Không, tại tôi thuê xe-đạp.

NGÀY NAY NÓI CHUYỆN

— Thân thể người ta chia làm mấy phần?
— Thầy đợi một tí: Con cởi áo quần rồi con sẽ nói.

Công An Nam-Định - 1) Lấy vợ theo ý tốt chỉ khi nào có sự sống chắc chắn đây đủ mới nên lấy. Vì lấy vợ tất nhiên sẽ có con; có vợ, có con mà làm vào cảnh túng thiếu sẽ có nhiều vợ phải rách rưới, con phải gầy mòn. Còn sự phấn đấu với cuộc đời sẽ vì thế cứ luôn luôn bị thất bại. Cũng vì thế có nhiều tôi không lấy vợ. Vậy có mang tội bất hiếu đối với cha mẹ tôi không? Và có lỗi gì với xã hội và nói giống?

— Câu hỏi của ông tỏ ra ông là người hay nghĩ ngợi quá xa xôi. Ông vì không muốn dễ khó cho một người đàn bà mà không lấy vợ trong khi chưa có cách nuôi sống được gia đình, đó là một ý nghĩ rất có lý. Người có lý như thế thì sao lại có tội bất hiếu mà ông phải lo. Cả với nói giống ông cũng chẳng có tội gì, có lẽ lại có công nữa kia, vì ở như ông, nói giống sẽ không phải mang cái nợ có những đấng đĩnh đĩnh... Có thể nói, nếu ai cũng biết nghĩ như ông thì xã hội này đã không thấy những cảnh nheo nhóc vợ đói con khổ trong một gia đình mà ông chồng thất nghiệp chỉ ngồi chờ đãi.

2) Ràng đen có từ đời nào? Sao người ta không nhuộm răng vàng, đỏ, xanh, tím.

— Theo sử sách thì có đã lâu lắm, đầu như từ đời người nước ta về mình. Có người nói là mới có từ đời nhà Minh, dân mình nhuộm răng để phân biệt với người Tàu và để khỏi phải cái nạn hóa chủng. Đó là những giả thuyết hồ đồ lắm nhưng chưa có giả thuyết nào khác đáng tin hơn. Chúng tôi mong các bạn đọc có ai nghe biết được điều gì có liên lạc tới việc nhuộm răng của người mình nên vui lòng thuật lại. Còn như màu thuốc không xanh, vàng, tím mà chỉ đen có lẽ vì ta chỉ tìm được cách nhuộm như thế mới được bền chăng. Nhưng đó cũng chỉ là phỏng đoán.

T. K. Hà-dông - Muốn souvenir cho một cô đào chiếu bóng ở Hollywood một vật sản xuất ở Đông-dương. Vậy Ngày Nay bảo nên

gửi thư gì mà khiến cho cô đào ấy phải « lác mắt » khi xem món đồ mình gửi tặng và nhờ Ngày Nay tìm hộ một ngôi sao nào trẻ, đẹp và đa tình nhất.

— Lòng mến tài, và nhất là mến sắc của ông đối với ngôi sao ở Hollywood, thực đáng cảm động. Bởi thế, dù Ngày Nay thường có những việc có tính cách khác hơn là việc mạch bảo một người nhân đôi cái cách làm đẹp lòng — và lác mắt — một người đàn bà ở Mỹ châu; nhưng Ngày Nay cũng vui lòng trả lời ông một cách thành thực và... đứng đắn nữ. Ngôi sao « trẻ đẹp và đa tình nhất », và thông minh, và có duyên, và thích vui cười nhất là Catharine Hepburn: chỉ những con mắt mê gái tầm thường mới không thấy những đức tính ấy ở người này. Còn cái quà sẽ làm cho cô vui lòng là: bức chân dung của chính ông. Như thế thực đủ các điều kiện: sản xuất ở Đông dương và làm cho cô đào bất cười... cho đến lác cả mắt.

Caoo Hanoi - Một đứa trẻ 10 tuổi, học lớp Mogen hỏi: Hiệp đàm là gì? Chữ đó nó nhật được trong một tờ báo. Trả lời làm sao cho không có hại cho óc non của nó. Gặp những trường hợp đại để như trên xử thế nào?

— Trước hết chùn mũi lại, bìn mới ra và lắc đầu. Bằng ấy điệu bộ cùng với những điều bộ tương tự như thế cốt để tỏ sự tởm ghét của mình khi nghe đến hai tiếng đáng tởm ghét ấy. Thế rồi nói: « Hừm! hiệp đàm là một việc tồi lắm, bữn thù lắm, chẳng khác gì một người khỏe mạnh bắt trời một người ốm để đánh đập, lột hết sống áo của cái rồi trốn đi... » Thế rồi lảng chuyện một cách rất khôn ngoan. Đứa trẻ có thể tưởng lầm cho đến lúc nó lớn và hiểu biết hơn. Trước cái trị khôn non yếu của con trẻ, thận trọng như thế, là phải lắm. Tiếc đây chúng tôi ngờ ý mong các bác cha mẹ ai cũng lo cho sự giáo dục con cái và biết ý tứ giữ gìn như ông bạn có câu hỏi trên đây.

Tác Lâm Saigon - 1) Tại sao ngoài Hà-nội họ thường kêu thiếu niên là Kép và thiếu nữ là Đào?

— Người Hà-nội đầu? Họo chẳng một bọn các câu các cô học sinh Hà-thành thích xem chiếu bóng. Kép, đào đây là kép đào chiếu bóng mà họ say mê vì nhan sắc và sức khỏe, rồi họ đem áp dụng hai tiếng ấy vào bọn họ mà họ thấy đẹp và khỏe như « đào, kép » trên màn ảnh. Đều sao hai tiếng ấy nghe cũng chường tai và tỏ rằng người dùng tới không được đứng đắn, chừng chạc.

2) Người ta thường nói « Mặt trái đời » của các chợ phiên Hà thành, vì các đảo và kép hay lấy chợ phiên làm nơi hội họp để đùa nghịch gạt nhả, làm khi rất số sảng táo bạo, có đúng như vậy không. Con gái các nhà từ tế có nên đi chợ phiên không? Tôi ước ao được mục kích chợ phiên Hà thành một phen.

— Cũng có một số không đứng đắn. Còn phần nhiều các bà các cô rất thành thực có lòng tốt giúp vào việc nghĩa hoặc nhân đến bán hàng, bán hoa, hoặc chỉ đến dự để làm tăng cuộc vui và hỗ tiền ra mua thức này thức khác, nhờ đó mà quỹ chợ phiên được dồi dào.

Và trong việc gì, đầu hay đến đầu cũng có một hai phần đỡ, tránh sao hết được.

Đinh Ái Thọ Hanoi - Lê phải báo rằng nên thói góa khi chác chác không thể lấy được người tôi yêu, người ấy gặp đôi tuổi tôi.

Khôn nói người ấy đã có mang với tôi, tôi phải xử trí bằng cách nào cho phải đạo, tôi bây giờ còn là học sinh.

(Xem tiếp trang 14)

CHEMISSETTE

NICE

có tiếng là đẹp, bền mà rẻ

Hỏi buôn tại hãng dệt

PHUC-LAI

87-89 Route de Hué — HANOI — Tél. 974

Gửi đi xa rất nhanh chóng

B U' O' M

(Tiếp theo)

TRƯƠNG ngắm nghĩ:

— À! thì ra nó cũng không thêm nhớ đến nữa.

Chàng tức ứ lên cồ, hai tay bắt đầu run. Chàng không giữ được nữa:

— Anh cười à? Cười gì?

Chuyên chưa nhận thấy vẻ giận dữ của Trương. Chàng vẫn cười và bảo Trương, giọng đùa bỡn, thân mật:

— Lâu ngày không gặp anh, mừng thì cười chơi chứ cười gì?

— Anh không biết tôi ốm sắp chết đến nơi à?

Chuyên chợt nhớ ra; phải, đã lâu lắm, Trương có đến khám bệnh, chàng có nói lời câu gì? Chuyên dần dần nhớ rõ lại hết cả. Thấy Trương nói Trương sắp chết, chàng mừng rỡ, chàng sung sướng nữa, sung sướng thấy lời dự đoán của mình đúng với sự thực. Chuyên liếc mắt nhìn Trương, nhưng sao Trương vẫn khoẻ mạnh như thường. Bán tin bán nghi, chàng bịa ra một câu nói mập mờ:

— Tôi thấy nói từ độ ấy anh chịu khó chữa lắm cơ mà.

Trương tưởng là Chuyên đã biết rõ các việc chàng làm nên nói mỉa chàng.

— Vâng, tôi chịu khó chữa lắm. Anh biết à? Người ta nói đến tai anh hay là anh xem nhật trình?

— Sao lại xem nhật trình?

Trương nghĩ thầm:

— Không. Chuyên chưa biết. Càng may.

Chàng cười vui vẻ, nói tránh đi:

— Nghĩa là nếu cứ tin đúng như lời anh nói, thì tất anh đã được đọc trong nhật trình bản cáo phó về cái chết của tôi.

Chuyên co người rụt cổ cười để hở cả lợi. Trương tự hỏi tại sao Chuyên lại có thể cười được vì một câu nói không có gì đáng buồn cười. Trương nhìn Chuyên và lúc đó chàng thấy Chuyên có vẻ «ngốc» quá; chàng đâm ra muốn cười và cất tiếng cười thật to theo Chuyên. Bao nhiêu cái tức giận chứa chất trong lòng tự nhiên tiêu tán đi hết. Chàng thấy tức Chuyên là vô lý. Chuyên không đánh lừa chàng; chính Chuyên là người đã bị chàng đánh lừa. Bây giờ không biết có nên cho Chuyên vào trông một lần nữa không?

Chuyên nói:

— Đấy, tôi đã bảo anh đừng lo. Phải thế mới khỏi bệnh. Người ta chữa bằng ý chỉ nhiều hơn là bằng thuốc.

— Anh nói rất phải. Tôi cứ phải tự bảo tôi: thế nào cũng khỏi, tất phải khỏi. Mà bây

giờ thì tôi khỏi hẳn rồi bay nổi cho đúng sắp sửa khỏi hẳn, không bao giờ đau ốm nữa.

— Anh vào đây tôi xem lại một lần nữa.

Chuyên nói chen vào trước khi Trương nói hết câu nên không để ý đến nghĩa bóng mà câu nói của Trương.

Trương bận về ý nghĩ riêng nên đi theo Chuyên như cái máy. Lúc vào chàng không có ý định để Chuyên khám bệnh. Đối với chàng bây giờ ốm nặng hơn hay khỏi hẳn chẳng nào cũng vậy. Chàng lãnh đạm, chán nản hết cả. Chàng không hiểu tại sao tình yêu Thu trước kia lại làm chàng tiếc đời và đau khổ đến như vậy. Giờ thì chàng được sống và mất hẳn tâm ái tình đó nhưng chàng không thấy khổ lắm vì mất hẳn tình yêu của Thu và cũng không thấy vui lắm vì còn được sống ở đời.

Chuyên tắt đèn, cho máy điện chạy và nói lầm bầm mấy câu. Trương không để ý nghe, vẫn theo đuôi ý nghĩ riêng; chàng thấy sống ở đời như bị giam vào trong một cái buồng tối và chỉ muốn thoát ra khỏi. Cái ý tưởng quỳn sinh đã nhiều lần hiện ra, nhưng chàng biết không có sức

để đẩy cái cánh cửa nặng nề ấy. Thế mà chỉ có cái chết là có thể giúp chàng chuộc được hết các tội lỗi, làm ngán cái khổ phải chịu một cuộc đời không có nghĩa lý gì nữa, cái khổ sống gượng này còn lớn gấp mấy cái khổ tiếc đời trước kia.

Tiếng Chuyên lọt vào tai chàng:

— Bây giờ anh có thể bớt lo được rồi. Nhiều hy vọng ghê lắm. Có thể nói là khỏi...

Trương mỉm cười ngắm nghĩ:

— Giá Chuyên bảo mình mai kia nghèo có phải hơn kh ông?

Tuy không tin gì lời của Chuyên, nhưng chàng vẫn không giữ được một thoáng vui thầm hiện ra trong lòng khi nghe tiếng Chuyên nói bệnh chàng đã gần khỏi.

Chuyên nói bằng tiếng Pháp:

— Gần hết biến thành sẹo cả rồi.

Trương cười bước xuống đất:

— Thành sẹo. Thế trông có xấu đi nhiều không?

Ra đến ngoài buồng giấy, Trương sực nghĩ đến cái thất vọng ban sáng, cái thất vọng đã làm chàng thấy nhói ở quả tim khi biết Thu không đến hãng l'Etrier. Chàng hỏi:

— Thế còn quả tim?

Chuyên cho là Trương nhớ đến câu nói lầm của chàng độ trước:

— Quả tim! Phôi khỏi thì tim cũng khỏi.

— Chắc không?

— Cái gì chứ cái ấy thì chắc lắm. Anh tin ở tôi.

Trương cầm mũ bắt tay từ biệt Chuyên. Chàng thấy lạnh ở đầu và vệt vàng đội mũ thật nhanh.

— Quái lạ, sao Chuyên không để ý đến cái

dầu cạo trọc của mình?

Cũng vừa lúc ấy Chuyên để ý đến. Chàng nói:

— Phải đấy, mùa hè húi thế lại mát. Theo lối Nhật-bản đấy mà.

Trương cười:

— Đấy là theo lối lính mới đang hay nói cho đúng theo lối tù nhà pha.

Trương nói đùa và cười thật vui vẻ vờ như đã quên bằng việc trả tiền khám bệnh... Còn Chuyên thật tình không muốn lấy tiền của Trương, nhưng chàng khó chịu rằng Trương quên không nghĩ tới.

Trương giơ tay lên sờ lại cổ áo, cố làm cho Chuyên tưởng là chàng định lấy ví trả tiền.

Chuyên nói:

— Thôi, chỗ anh em.

Trương mỉm cười cảm ơn rồi đi ra. Khi đi ngang qua hiệu cạo râu trong đó chàng đã ngồi uống cà phê với Quang một lần.

TRUYỆN DÀI của NHẬT-LINH

TRĂNG

Trương bất giác ngừng lại nhìn vào.

— Không biết bây giờ Quang làm gì? Đã lâu lắm không gặp.

Trương buồn rầu nhận thấy rằng chỉ trừ những ngày thơ ấu sống êm ấm trong gia đình, còn thì suốt đời bao giờ chàng cũng cô độc; lúc này chàng mới biết rằng chàng không hề có một người bạn thân nào có thể an ủi được chàng. Mà như vậy lỗi ở cả chàng; không ai yêu chàng lâu chỉ vì chính chàng chàng cũng không yêu ai được lâu bền. Tự nhiên chàng thấy tình yêu của chàng nhạt hẳn trước khi biết chắc chắn là Thu không yêu chàng nữa.

— Minh ích kỷ quá sợ phải khó chịu vì người ta không yêu mình nữa nên mình phải liệu không yêu người ta ngay từ trước.

Trương vào một hiệu cao lâu ăn cơm rồi về nhà sớm để viết nốt bức thư định đưa cho Thu hôm thứ bảy này.

Buổi chiều nóng và oi ả. Trương kéo cái chõng ra ngồi ở sân sau đọc lại đoạn đã bắt đầu bức thư. Xem xong chàng xé nhỏ vứt đi vì không lấy làm vừa ý. Trương ngồi suy nghĩ định lại cách viết cho thật khéo: chàng thấy rất khó khăn vì bây giờ chàng không chân thật nữa, nhưng phải làm cho Thu tưởng chàng chân thật hơn trước.

— Có nên viết nữa không?

Trương thấy không nên chút nào, chàng cũng thấy không muốn lắm nữa, nhưng thôi thì chắc không thể thôi được. Yên lặng để cho Thu xa chàng, để cho Thu khinh thường chàng; còn chàng, chàng chỉ việc nhẫn nhục và chết rấp ở một chỗ nào, không thể thế được, không đời nào chàng chịu như thế.

Cái ý muốn của chàng lúc đó chàng thấy nó bùng bùng ở trong người không có lẽ phải nào ở đời làm át được; họa chăng chỉ có cái chết bất thình lình đến là ngăn cản được chàng.

Mấy tiếng chim kêu nhỏ và thanh khiến Trương ngừng đầu nhìn lên cảnh soạn tây. Chàng mỉm cười đưa mắt tìm. Đã năm sáu hôm nay, chiều nào cũng vậy, có một đàn chim khuyen bay đến cây soạn tây, rồi rít kêu gọi nhau một lúc rồi lại bay đi. Nó đến đúng giờ lắm nên Trương chắc vẫn chỉ là một đàn chim và cái cây này là cái trạm kiếm ăn cuối cùng của chúng nó trước khi về tổ. Trương tự nhiên sinh ra yêu mến mong mỗi đàn chim nhỏ chiều nào cũng đem lại cho chàng một lúc vui rí rít; chàng chỉ tiếc rằng chúng đến vội vàng quá hình như chúng sợ trời tối. Chàng sung sướng khi nào thấy một con nấn ná ở chậm lại; chàng

cố tìm để thấy con chim ấy lẹ làng bay trên các cành lá. Nhưng có tiếng gọi ở xa, con chim cuối cùng kêu lên mấy tiếng rồi cũng bay vụt đi mất. Đàn chim bay đi để lại trong lòng chàng một sự trống rỗng mông mênh.

Trương lại cúi xuống và bắt đầu viết nắn nót hai chữ « em Thu » trên trang giấy. Một tràng tiếng ve kêu khàn khàn khiến Trương ngừng đầu nhìn. Có một con chim đen tựa như con chèo bẻo bay đi bay lại rồi đậu yên ở cuối cành cây. Miệng con chim có ngậm một vật gì Trương chưa nhìn rõ. Bỗng có một tiếng ve kêu rít lên, tiếng kêu to và gắt, nửa chừng bị ngắt cụt: Trương hiểu là con ve sâu đã bị con chim nuốt chửng. Chàng nhớ đến một bài đăng trong tạp chí khoa học nói về cái chết của con ve: tiếng kêu rít lên về buổi chiều mùa thu trong mô một con chim thường là tiếng kêu cuối cùng, tiếng kêu thương để kết liễu đời những con ve chỉ biết ca hát dòng đã suốt mấy tháng hè.

Trời tối dần; Trương ngừng bút vì không nhận rõ chữ mình viết trên trang giấy. Chàng ngừng nhìn con đường đất dẫn lối vào trong làng qua khe hàng đào gỗ đã đổ nghiêng. Mấy người đi ngang; quần áo họ Trương thấy trắng hẳn lên trong bóng chiều mờ mờ. Tiếng họ nói nghe xa như ở một thế giới khác đưa lại. Tự nhiên Trương thấy lòng mình ảm ả lúng; vô cơ chàng nghiêng đầu lắng tai nghe và lẫn với tiếng những người qua đường, chàng thấy tiếng Nhan thỏ thể bên tai:

— Em vẫn đợi anh trong ba năm nay...

Cùng một lúc hiện ra hai con mắt của Nhan Bai con mắt đẹp hẳn lên vì sung sướng nhìn chàng sau bức đậu xương rồng, một buổi sáng mùa thu ở quê nhà.

Trương ngồi yên như thế lâu lắm, hai ngón tay chàng cảm lông lẻo tờ giấy trắng trên mới viết có hai chữ « Em Thu ».

CHƯƠNG IV.

« Em Thu,

« Giờ mới đến lúc anh nói rõ hết sự thực với em. Anh chỉ viết cho em tất cả có hai bức thư. Một bức thư đầu tiên ở ấp và bức thư này, bức thư cuối cùng trước khi không bao giờ còn được thấy trông em nữa.

« Người sắp đi xa chỉ xin em trước khi đọc bức thư này sẵn lòng tha thứ cho một người đã đau khổ; mặc dầu những việc người ta làm khi người ta đã đau khổ, đau khổ quá rồi thì người ta có nhiều hy vọng được người khác thương và tha thứ cho hết các tội lỗi.

« Chắc trong hơn một năm nay em cũng biết phong phanh rằng anh mắc bệnh ho, nhưng có một điều em không biết và không ai biết cả trừ thầy thuốc và anh... »

« Viết đến đây, Trương thoáng nghĩ đến Mùi và bức thư giao cho Mùi. Chàng cố nhớ lại để viết theo đúng bức thư trước.

« Bệnh ho của anh nặng hay nhẹ cái đó không quan hệ gì, chỉ có một điều quan hệ nhất là anh biết chắc chắn rằng anh sẽ chết. »

Trương gạch mạnh mấy cái dưới hai chữ « chắc chắn » để Thu chú ý.

« Anh chắc chắn sẽ chết ngay trong một lúc anh được biết chắc chắn rằng em yêu anh. Còn gì khổ cho anh hơn. Anh nghĩ không gì hơn là xa em ra. Độ ấy anh đã xa được em. Nhưng anh đã chịu bao nhiêu đau khổ để có thể xa được em; và cũng từ lúc xa em là lúc anh bắt đầu « chết ».

(Còn nữa)

Nhật-Linh

VUI CƯỜI

Đầu dưới

Của Huy-Tín

VỢ NHIỀU GÀN — Nay thay mày ạ, ở ngoài kia chỉ có một con chó mà đánh nhau suýt chết.

NHIỀU GÀN — Tại sao? Đầu dưới thế nào?

V. N. G. — Đầu nó thì đẹp sòm như sư tử, dưới thì bóng như phát trần. Có thể thôi.

Của Mạnh-Thường

Khéo chiều khách

— Thưa bà, màu hàng này đi với màu da của bà hơi xanh rất dịu...

— Không, da tôi xanh từ lúc nghe thấy ông nói giá tiền...

Thế mới khờ

— Vợ anh đâu? Sao lại để cho anh khâu lấy áo như thế? Tôi được tin chỉ dạy ở trường nữ công cơ mà?

— Chết vì cái áo lại của nhà tôi.

Của Thi Thuỳên

Vệ-sinh

CHỒNG ĐỐC TỬ — Trời ơi, chết tôi mất! Nước nóng 45 độ mà mình định tắm cho con đây à!

VỢ — Cậu rõ khỏe bây giờ. Trẻ con chúng nó biết gì mà độ với điếc.

Lý-toét khôn

QUAN HUỖN — Cụ lý ạ, cụ có công-trau lớn trong vụ bắt thuốc phiện lậu vừa rồi nên nhà nước muốn trọng thưởng cụ. Vậy cụ muốn lấy cái ngân tiền hay 100 đồng bạc?

Lý-Toét ngắm-nghe một lúc rồi gãi tai thưa: — Bầm... một cái ngân tiền thì đáng giá bao nhiêu?

Q. H. — Chừng 3 đồng.

L. T. — Vậy con muốn nhà nước cho một cái ngân tiền và 97 đồng.

Nghỉ mát

HUỆ — Chị ạ, mấy hôm nay ở nhà ông via bà via em bàn tính tài cả lên về việc đi nghỉ mát của em.

LAN — Tôi tưởng chị nằm lì Hanoi kia mà.

HUỆ — Thì đã hẳn! Nhưng ông via thì muốn người ta tưởng em đi Chapa, bà via lại muốn người ta tưởng em đi Sầm-sơn.

Của Tam Tam

Nói chữ

XÃ-XỆ — Cu ơi, con đáng đôn quá. Sao bác lái mà con không ra đánh chó, để nó cắn rách ô bác?

LÝ-TOÉT — Thôi đừng mắng con nữa, không phải lỗi nó đâu. Đó là lỗi của bố nó. Bác không thấy cô nhân đã nói: « Cầu » bắt giáo, « phụ » ch; quá » ư?

Chịu thôi

CHỦ — Chả mấy khi bác lái chơi, mời bác ở lại chơi với vợ chồng tôi một bữa « cơm muối ».

KHÁCH (cầm mũ chào ra về) — Thôi xin cảm ơn hai bác, cơm muối thì tôi chịu thôi.

Ở đâu về

— Anh ở đâu về mà ăn mặc gòn-gàng thế?

— Tôi mới ở tàu về.

— Thế tình hình Trung-Nhật độ này ra sao?

Quen mồm

Một ông giáo đang diễn thuyết. Bỗng một thỉnh giả bung miệng ngáp. Ông giáo cau mày, chỉ người kia, nạt rằng:

— Aah kia có nghe lời tôi giảng không, mà ngời ngáp thế? Anh hãy nhắc lại những lời tôi vừa nói xem nào.

Của H. Trụ

Miệng lưỡi

NHÀ BÁN THUỐC — Thuốc này công

hiệu như thần, một ve khỏi ngay bệnh.

KHÁCH (hoài nghi) — Nếu nó không hết?

NHÀ BÁN THUỐC (điềm nhiên) — Thì ngài dùng ngay thế này, công hiệu như thần một ve khỏi ngay bệnh.

Của T. Huế

Thêm tiền

THẦY — Nếu trở ra đường được 10 đồng thì trở làm thế nào?

TRÒ — Con sẽ bỏ thêm vào 5 đồng nữa rồi đem đến sỏ cầm.

THẦY — Sao anh lại đại thế?

TRÒ — Con làm như vậy thì số bạc sẽ thành vô chủ vì nguyên chủ nó chỉ mất 10 đồng thôi, và sau bảy ngày con sẽ nhận được 15 đồng ạ.

Của V. L. Khoan

Nói lờm

XÃ XỆ bảo Lý Toét — Bác lý, bác có biết làm chó không?

LÝ TOÉT — Bác chỉ nói nhảm.

XÃ XỆ — Không mà, tôi nói thật đấy, con chó nhà tôi vừa bị què, tưởng bác biết làm sang làm mà chèn.

Giỏi tiếng Pháp

NHIỀU QUÝNH — Bác khaan ạ, dẫu kia có một đứa bé con độ hai, ba tuổi mà nó nói tiếng Pháp lâu lắm.

KHÁN CUÔNG — Ô, giỏi nhỉ, thế nó con nhà ai mà quý vậy?

— Nó là con tày...

Của T. Sơn

Bò côi

THẦY GIÁO — Người mồ côi là thế nào?

TRÒ — Người mồ côi là người cha mẹ mất cả.

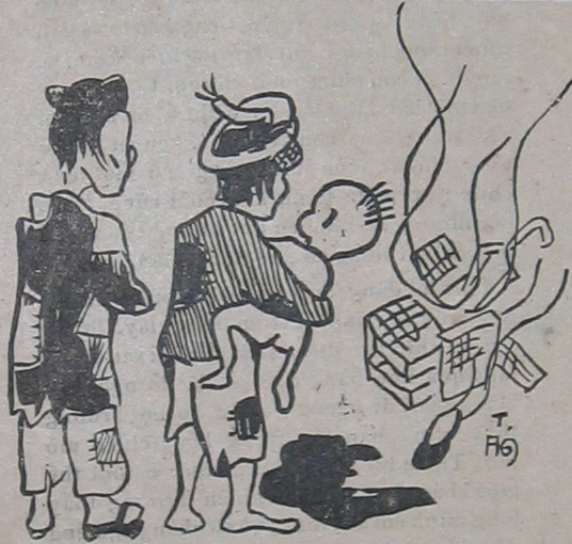
THẦY — Giỏi! vì như ai?

TRÒ, lanh lẹ — Như ông nội con ạ.

Dấu nón

ANH dạy em. — Mày quên mãi, chữ ó thì có cái dấu mũ, nhớ chưa?

EM — Không phải dấu mũ anh ạ, nó giống cái dấu nón cơ!

— Giá chúng mình chết xuống âm-phủ có nhẽ sướng hơn vì ít ra mỗi năm con nó cũng đốt cho mình vài nghìn vàng, bạc.

N. N. noi chuyện

(Tiếp theo trang 11)

— Người đàn bà vào hạng nào? Nếu là vú em hay chị sen nhà mình, thì phải nói nhà cấp cho người ta cái vốn để làm ăn và nuôi đứa con. Nếu là bà là cô nào đó thì cũng hơi khó xử, vì lấy người ta liệu có thể được không? Tôi ngờ lắm. Nhưng dẫu sao trong việc này người đàn bà vẫn có lỗi hơn, vì gặp hai tuổi người con trai (chừng còn vị thành niên). Vậy nếu không lấy được người ta, người ta cũng không thể trách mình nhiều lắm. Có khi người đàn bà còn mắc tội làm hại trẻ là khác.

Vũ ngọc Trung Yên-thái — Mười tám tuổi, người vẫn khỏe mạnh, mà chỉ có bệnh nhiều mũi, suốt ngày lúc nào cũng có, vậy làm cách nào cho khỏi, có cần phải xuống Docteur không?

— Có khi chỉ là một thói quen: ông hay khạc hoặc si mũi quá nên sinh ra chứng này. Nếu chỉ vì thế thì ông chữa thói quen ấy đi. Nếu làm thế mà không khỏi thì tất là một bệnh về phổi hoặc một phần nào trong cơ quan hô hấp: ông hỏi thầy thuốc ngay đi.

2) Có một kẻ thù, cố nhiên kẻ thù đó khỏe hơn và có thể lực hơn, vậy làm cách

nào để trả thù được? Có nên dùng thủ đoạn để đánh đàng sau lưng không? Nhưng tôi không muốn làm cách vụng trộm như thế, vậy làm cách nào tiện lợi hơn?

— Ông đã biết đánh kẻ thù — dù hẳn khỏe hơn — lúc hẳn không để phòng là một sự vụng trộm và cố nhiên hèn nhát, vậy câu hỏi: « Có nên đánh sau lưng không? » của ông là thừa. Ông lại hỏi làm cách nào tiện lợi hơn. Tôi chỉ biết có một cách đường hoàng: gặp kẻ thù, bảo vào mặt hẳn: giữ mình đi, ta đánh mủ cho bõ tức đây! rồi đánh cho hẳn vài cái tát tai hoặc những đòn đau hơn. Rất đường hoàng; nhưng có tiện lợi hay không thì chưa dám chắc. Có lẽ lại không có chút tiện lợi nào hết cũng nên, vì ở trường hợp của ông, kẻ thù ỷ chứng vừa có võ lực vừa có cả thế lực. Vậy chỉ còn một cách là đứng báo thù nữa, coi « kẻ kia » như một hạng vũ phu

không đáng cho ông để tâm đến, và khinh bỉ nó — nhưng khinh trong bụng thôi. Nếu con giân của ông vẫn nhiệt liệt và cái thù kia không báo không được thì ông nên tập thể thao, học võ, học cho đến lúc kẻ thù đó không là người khỏe hơn ông được nữa, ông không sợ gì nữa: lúc đó, ông đi tìm ngay hẳn mà tát tai.

Nguyễn Nam Sơn Quảng-nam — 1) Muốn được giàu, nhưng có tính hay rụt rẻ trước một bện gái không thể tìm ra câu chuyện. Có cách gì chữa không?

— Ước ao, từ nay các bạn trẻ đừng hỏi những câu lẩn thẩn như thế nữa.

2) Ở trong gia đình mới ấu dử đang, ý tưởng thường hay xung đột, nhất là về chuyện mê tín, thì có thể dùng cách gì để thắng, vì kẻ địch là người trên.

— Chỉ có thể tìm lời khôn khéo giảng giải dần dần. Nhiều khi người trên

không nghe và không tin lời mình là khi vì mình nói vụng về không gãy gọn, hay sự hiểu biết của mình không đến nơi đến chốn, hay nữa mình nói như dạy bảo cha mẹ.

3) Cách đặt thơ mới thế nào? Có cần phải niêm luật như thơ cũ không?

— Không có thơ mới thơ cũ, mà chỉ có thơ. Thơ cổ phong, nghĩa là thơ cổ lắm, có trước khi có thơ niêm luật nhiều. Nhưng không có niêm luật không phải là không có âm nhạc.

Nguyễn Văn Xạ Hồ quan — 1) Vừa rồi có nghị định ban ra cấm lưu hành tàng trữ xuất bản cuốn « Bùn lầy nước đọng ». Vậy những bài xã thuyết đăng ở báo Ngày Nay có dính dáng đến không, và có nên hủy đi không, tuy rất miễn.

— Nghị định chỉ cấm phát hành và lưu trữ cuốn « Bùn lầy nước đọng » đã in thành sách mà thôi, và chỉ trong phạm vi Bắc-kỳ. Vậy những bài xã thuyết đăng Ngày Nay có thể cứ giữ không việc gì.

(Xem tiếp trang 18)

CÓ CỨNG MỠI DỪNG DẦU GIÓ

Láng diềng

(Tiếp theo)

VÀI LỜI KHUYÊN NHƯ THÊM LÁNG DIỀNG

TRƯỚC khi bàn đến vấn đề khác, tôi muốn khuyên nhủ thêm các bà láng diềng cả miệng một vài điều nữa, để các bà liệu mà giữ lấy mình, đừng làm bận tai hàng xóm một cách thái quá.

Nói thế là các bà đủ hiểu rồi. Đủ hiểu của ý nghĩa cuộc chiến đấu chống lại, những tiếng âm ỹ trong thành phố. Các bà không nên quên rằng các bà có những người láng diềng mặt mũi, khát ngủ chứ không phải các bà ở giữa bãi tha ma. Vậy các bà nên nhớ rằng :

1. Từ 12 giờ đến 2 giờ trưa và từ 10 giờ đêm đến 6 giờ sáng, các bà không có quyền cãi lộn với chồng hay với bất cứ ai, hát hò, hay kêu âm lên, hay đánh đàn, thổi kèn, hay dùng thứ âm nhạc khác đến nổi tiếng kêu, tiếng hát hay tiếng đờn lọt ra ngoài phố hay bay sang nhà láng diềng.

2. Từ 12 giờ đến 2 giờ trưa và từ 6 giờ tối đến 8 giờ sáng, các bà không được đốt pháo, trừ những ngày tết ra.

3. Từ 12 giờ đến 2 giờ trưa và từ 10 giờ đêm đến 5 giờ sáng, các bà không ai được làm một nghề gì có thể làm âm âm không cho hàng xóm ngủ.

4. Từ 10 giờ đêm đến 6 giờ sáng

các bà phải giữ chó đừng để nó sủa âm lên, làm điếc tai hàng xóm.

Con chó sủa hay các bà láng diềng cả miệng lên tiếng quát tháo trong những giờ ấy, có thể

vi là một cơ chính đáng được, những hàng xóm có thể trả lời các bà rằng : « những giờ ấy là giờ ngủ của chúng tôi, xin các bà hãy đề cho chúng tôi ngủ yên ».

CHỌN LÁNG DIỀNG

Một điều khuyên nữa, là việc chọn láng diềng mà đến ở cũng như ngày xưa người ta chọn chúa mà thờ vậy.

Lẽ tự nhiên là cần phải chọn láng diềng hiền lành, hiểu biết quyền lợi của mình, quyền lợi của người, và xa những ông láng diềng ngang ngạnh, những bà láng diềng làm điều.

Ngoài ra, ta cũng cần phải xa

những nhà máy rượu, nhà máy thuộc da, nhà máy đúc sắt, làm đồ thiếc v. v . . . và vô số những nhà máy khác có thể sinh ra những mùi hôi hám, những làn khói mù trời, những hơi độc, những tiếng âm âm hay có thể gây nên những vụ hỏa hoạn lây sang nhà hàng xóm được. Chắc không nói, ai cũng đồng ý và cố tránh những láng diềng đáng sợ ấy.

Nhưng nếu ta đương ở yên mà một nhà máy kia cứ đến buộc ta làm láng diềng? Thì ta không thể im đi được. Im, tức là bằng lòng ngửi những mùi hôi hám, hứng lấy than bụi. Vậy ta phải kêu. Những nhà máy đó lập nên bao giờ cũng phải có giấy phép

của phủ thống sứ, mà trước khi cho giấy phép, phủ thống sứ bao giờ cũng phải cho làm một cuộc điều tra. Cuộc điều tra ấy sẽ báo cáo cho dân chúng biết và trong mười hôm sau khi cuộc điều tra ấy kết liễu, người láng diềng nào cũng có quyền khiếu nại về sự thiệt hại của mình.

RA NGOÀI ĐƯỜNG

Ta khôn lớn lên, tìm được nhà để ở, chọn được láng diềng tốt để chơi rồi cũng chưa được yên thân.

Là vì ta không thể như các cung nữ thừa xưa, ngồi cấm cung ở nhà được. Ta còn phải có công việc ở ngoài, nghĩa là ta phải ra ngoài đường nữa.

Nhưng đi ra đường cái quan không phải ngay ngõ như mán rừng cũng được. Đi một quãng đường, học một sàng khôn, phương ngôn cô dạy như vậy. Học khôn chưa thấy đâu, nhưng điều chắc chắn, thì trong khi đi một quãng đường có thể xảy ra vô số là tai vạ. Vì thế nên những người ra đường nên đổi câu phương ngôn ấy ra câu : « Đi một quãng đường, không khéo được một sàng nạn ».

TAY PHẢI

Nói một sàng nạn không phải là nói ngoa. Ta cứ mở một tờ báo hằng ngày ra là thấy những nạn ấy xảy ra rất nhiều, ô tô mà không phải chỉ chẹt có chó chết.

Vì vậy, ra đường là phải cần thận. Ta thường thấy nhiều người đương đứng ở bên cạnh đường, bỗng nghe thấy tiếng còi ô tô, là chạy xô sang bên kia đường, rồi lại chạy về bên này, bình như là muốn tự tử cho xong vậy. Thực ra, không phải họ thích gì tự tử, chỉ vì họ không biết luật đi đường đó thôi.

Luật đi đường có thể tóm tắt lại một câu, một câu mà người bộ hành lúc nào cũng nên tâm niệm niệm như bà vải niệm nam vô : lúc nào cũng phải đi bên tay phải của ta.

Điều ấy không đặt riêng cho bộ hành, mà đặt chung cho cả ô tô, xe cộ và súc vật nữa. Nhưng bộ hành cần nghĩ đến trước hết, vì thường ai là không đi bộ? Vậy ra đường, trước hết ta phải nhớ rằng đường không phải là của riêng ta, ta không thể đi nghênh ngang ở giữa, hay lúc đi bên này, lúc sang bên kia như một chàng say rượu. Ta phải giữ phía tay phải, và lúc có xe cộ đến, ta phải tránh nép về phía tay phải để cho xe đi qua đã.

(Còn nữa)

TƯỜNG VẤN

Cải chính

Trong truyện « Nghỉ mát », số trước trang 9 cột 1 : Hanoi—Sâm sơn xin đọc Hanoi—Thanh hóa.

VÔ - TUYẾN - ĐIỆN

theo lối thực hành

Nghe đánh và thông tin bằng Vô-tuyến-điện. Có đủ khí cụ trước mắt để tự lắp và chữa lấy máy nghe. Chỗ học còn nhận có ít. Muốn học phải có bằng CEPFI trở lên. Biên tên tại :

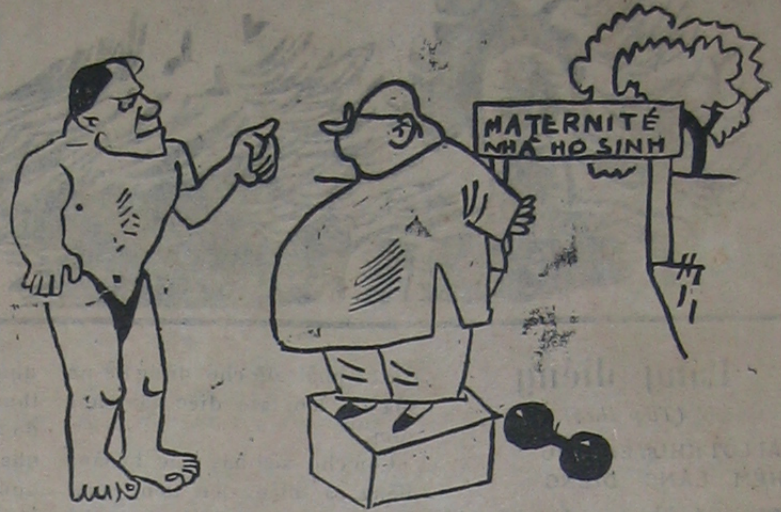
LIBRAIRIE CENTRALE

60, Boulevard Borgnis Desbordes — HANOI
Directeur des Cours : M. HOÀNG TÙNG dit HOAN

Học trò. — Tôi tập đã non một năm rồi mà cái bụng tôi chưa thấy ngót đi một ly nào, trái lại, càng ngày nó càng phồng ra! Bây giờ ngài bảo tôi phải làm thế nào?

Thầy thể thao — Nếu ông kiên tâm tập đều đều thì bụng ông sẽ dần dần bé lại ít nhất là một phần một tháng. Mà cứ thế trong năm thì bụng ông sẽ... mất đứt đi không có nữa!

Thầy thể thao — Ông nghe tôi vào năm nhà Hồ sinh 10 ngày, lúc ra bụng ông sẽ tẹt ngay!

CÁI BỤNG

của TÔ TỬ

— Hân là một chàng hẹp bụng, nên có ai thèm chơi với dân!

— Không hiểu sao anh ta bần bụng đến thế?
— Có lẽ cả đời hân chỉ ăn dặt của không ngon!

— Bác xem đây! chỗ anh em với nhau bác đã cho ăn, tôi thực thà hết sức, có dám làm khách đâu!
— Vâng, chỗ anh em với nhau, tôi vẫn biết bụng bác!

— Thưa cụ, cháu nó bụng run đấy a!

Ngày Nay Giai Tri

ĐẦU BÀI MỚI

I - Thơ sách họa tối tân

DƯỚI BÂY là hai bài thơ của cái nhà cô thiếu nữ oái oăm và đáng sợ tên là Bảo Vân vừa gửi về Ngày Nay. Đó là hai bài thơ cũng oái oăm và đáng sợ như người đã làm ra nó. Hai bài từ vần và làm ra chắc cũng gần từ công phu. Có Bảo Vân ý chừng thấy chúng ta thấy cô im tiếng trong cuộc giải trí vừa rồi nên sợ chúng ta coi thường cô và cho cô là không đáng sợ nữa. Bởi vậy cô gắng sức tìm lấy những cái oái oăm khác để bảo toàn cái danh tiếng hiem hóc của cô...

Thơ rằng:

Bài nói lái

Đôi câu, Ngày Nay, oái oái ro
Bảo để, đã người, nệm chiu thô
Giờ bày, lườn dệt, tiếng lên vốn
Thực lường, rà rói, cảm bạn co
Vân Bao Bình Thái

Bài nói xuôi

Câu đối Ngày Nay rõ oái oăm
Đề bao người đã chịu thơ nằm
Bây giờ đến lượt Vân lên tiếng
Được thưởng rồi ra có bạn cảm.

Bảo Vân Thái Bình

II - Câu đối mới

Ngày mai có ngày nay không

(Của ông D. N. Long)

Câu này có nhiều ý:

- 1) Ngày mai thì có, ngày nay thì không.
- 2) Ngày mai có báo Ngày Nay không?
- 3) Ngày mai có được như ngày nay không?

Câu trội phải có nhiều ý như câu ra mới khéo.

Một chuyện vui

X về «câu đối»

Xưa có một cụ đồ dạy bầy cậu học trò nhỏ học chữ nho.

Theo cô lục thì ngày lễ, bao giờ học trò cũng có lễ mừng thầy gọi là tổ lòng nhớ ơn. Năm ấy, thóc cao, gạo kém, khác hẳn với mọi

- Cụ lang, cụ có tin là có ma không?

- Ngài tính, nếu tôi tin, tôi đã chả làm cái nghề bốc thuốc này rồi.

năm, đáng lẽ anh nào riêng anh ấy, học trò cụ đồ lại họp nhau lại, chung mua một lễ tết thầy cho đỡ tốn. Như thế, có nhiên hãy không được hải lòng cho lắm.

Nhưng không lẽ lại nói toạc móng heo ra. - các cụ nhỏ vẫn có tiếng là thâm -, cụ đồ ta bèn ra cho học trò một vế câu đối rằng:

Thần Nông giáo dân nghề ngũ cốc

Rồi cụ chỉ từng trẻ bảo mỗi cậu đối một chữ. Bầy cậu, cậu nào cậu nấy ứng khẩu đối nhanh nhẹn và chính chệch lắm: thần đối thánh, nông đối sâu, giáo đối gươm, dân đối quan, nghề đối gừng, ngũ đối thiên, cốc đối cỏ...

Thầy họp cả ngân ấy chữ thành một đôi câu đối bất hủ sau này:

Thần Nông giáo dân nghề ngũ cốc

Thánh sâu gươm quan gừng thiên cỏ

Rồi thầy trình trọng thuyết lý rằng:

- Đấy các anh xem, trời sinh ra mỗi người một thiên bẩm, một chí hướng, một ý nghĩ. Có việc họp nhau lại làm thì hay; trái lại, có việc người nào tự sức người ấy làm thì mới tốt. (Thầy vừa nói câu này vừa liếc nhìn món quà lễ tết). Thì như vế câu đối của các anh.

«Thánh sâu gươm quan gừng thiên cỏ» (thầy dẫn giọng ngâm đến chữ «cỏ» liền quay lại, nhìn đánh... bóp một cái vào mám đồ lễ) thì trông làm sao được? trông-làm-sao-được!!!

Nói xong, cụ đồ quát gọi người nhà cất đồ lễ đi. Còn lũ học trò có hiểu hay không thì...

XUÂN TIÊN

CÓ HAI CÁCH LUYỆN TẬP THÂN THỂ KHÁC HẸN NHAU

MỘT cách tập để trở nên một lực sĩ đẹp để hùng tráng như tượng đồng và một cách tập luyện chỉ cốt lấy một sức khỏe trung bình để làm việc và để sống xa những sự yếu đau, bệnh tật.

Muốn thành một lực sĩ hoàn toàn có cái thân thể ai cũng ham muốn, cần phải có thật nhiều thì giờ, mỗi ngày bỏ ra ít nhất vài giờ để chuyên vào sự tập dượt; phải yêu một cách tho thiết cái hình thể toàn mỹ theo lý tưởng mà mình đã chọn ra; những lúc tập luyện phải hết sức chăm chú và mang tất cả nghị lực vào trong sự cử động của mình; phải tập theo nhiều cách hết sức khó khăn và nhọc mệt và nhất là phải cố gắng, cố gắng mãi lên.

Cách tập luyện để đạt tới một cái đẹp toàn mỹ như trên đây thì gần như là cả một nghệ thuật và không phải là bất cứ ai ai cũng đều có đủ hết điều kiện để tập luyện được như thế. Không những vậy, trong tất cả mọi người không phải là ai ai cũng muốn trở nên lực sĩ cả. Vậy thì theo ý tôi, cách tập luyện như trên đây, tuy nó đẹp đẽ và «nên thơ» thật đấy, song nó không cần thiết đối với quần chúng bằng cách tập luyện thứ nhì, mục đích là chỉ cốt giữ cho thân thể sự thăng bằng, tránh xa những sự khó chịu, mệt mỏi, chán nản và để có thể luôn luôn sống một cách vui vẻ, bình tĩnh. Muốn có được những kết quả như trên, người ta không cần phải mất nhiều thì giờ lắm. Mỗi ngày, hoặc buổi sáng, hoặc buổi chiều, chỉ phải bỏ ra nhiều nhất là nửa giờ để vận động. Không cần phải tập theo những cách thức khó khăn, với nhiều khí cụ cồng kềnh; chỉ cần theo một phương pháp hết sức dễ dàng, ngắn ngủi và dân dị, và cuối cùng cũng không cần phải mất nhiều tâm trí, nghị lực về sự luyện cho lắm.

Nói tóm lại, cách tập luyện này

phải coi như là một bồn rửa cần thiết mà người nào cũng phải giữ cho đầy đủ đối với chính thân mình hằng ngày, cũng như sự tắm rửa, chải đầu, đánh răng, súc miệng và... mặc quần áo trước khi ra đường.

Đối với cái Xã Hội Việt Nam ta, từ trước đến nay chỉ chuộng vận mà khinh võ, tin trọng đến tất cả những cái gì thuộc về tinh thần và coi thường thân thể, sự phổ thông cách tập luyện thân thể thông thường để giữ gìn sức khỏe hiện giờ là vấn đề cần ích nhất. Cầm bút viết những bài khuyến khích về Thể Dục trên mặt báo này từ mấy tháng nay, mục đích của tôi cũng chỉ là mong sao, trong Xã-hội Việt-Nam ta sau này sẽ đầy giẫy những thanh niên trai tráng từ 15 đến 50 tuổi đến có những thân thể trung hình, khỏe mạnh, tinh thần vui vẻ, hoạt động, hăng hái, cùng cố gắng thẳng tiến trong tất cả mọi nghề, mọi phương diện, mọi giai cấp trong Xã-hội; chứ thực tình tôi có mong mỗi một chút nào sự vận động sẽ lao ra cho chúng ta 100 Đại lực sĩ, Đại võ sĩ, Đại thể thao-gia, Đại vô địch trong khi 99 vạn, 9 nghìn, 9 trăm người Việt-Nam khác thì bụng xệ, béo quag ra những mỡ hay gầy còm xanh xao ốm yếu như chú cò hương trời rét, trong óc lúc nào cũng chứa chất những sự dè dặt, lo ngại, lo ngại và ích kỷ.

Vậy thì, những bài về phần thực hành mà tôi viết từ nay trở đi đều thuộc về cách tập luyện thông thường cả, nghĩa là những lối tập luyện hết sức dân dị, rõ ràng để ai ai cũng có thể áp dụng ngay. Sau cùng tôi sẽ bàn luận đến sắc đẹp của hình thể (Beauté plastique) và nói đến những phương pháp tập luyện riêng để đạt được đến một nghệ-thuật cao siêu » như ý nhiều bạn trẻ mong ước.

Ng. h. Vỹ

chưa có ai thất vọng
về bệnh Mộng, Di,
Hoạt tinh với hoàn

**TAM TINH HẢI
CẦU BỒ THÂN**

VÕ VĂN VÂN

86 Rue du Coton - HANOI
và khắp các tỉnh đều có bán

NGÀY TỰ TRƯỜNG

NAM - NỮ HỌC - SINH

dừng quên tìm ở các hiệu sách quen

KHẮP TRONG NAM NGOÀI BẮC

HAI THỦ VÕ

SHIRLEY TEMPLE

BLANCHE NEIGE

Làm tại nhà máy Ngọc Xuân
28 rue Richaud (Đoàn
sở Ánh Sáng) - HANOI

Giấy tốt trắng kẻ máy răng tày, nét thanh và đều. Tranh bìa mỹ thuật
Đủ các hạng 50, 60, 120 trang. Đủ các thứ kẻ travers, carreau, double ligne

N. N. noi chuyện

(Tiếp theo trang 4)

2) Vì sự vô ý, tôi đánh mất cái bằng Sơ học, nay tôi muốn xin, vậy phải làm những giấy tờ gì và những giấy tờ ấy phải gửi đi đâu?

— Trước ông lĩnh bằng ở đâu, thì bây giờ gửi thư xin một bản khác (duplicata) ở đấy. Nói rõ tên họ, năm và chỗ thi.

Thời Quảng-ngài — 1) Tìm hết cách chống chế cuộc hôn nhân cưỡng bách mà không được, sau tôi phải ứng thuận trong uất ức vì cha mẹ lạm dụng quyền độc đoán; tôi cứ tưởng may ra sau này có thể có gáy nên một chút tình thương (l) giữa vợ chồng. Nhưng đã một năm tôi phải thất vọng với tôi. Vậy bây giờ có nên kéo dài mãi cuộc đời lạnh lẽo ở gia đình đó không? Hay nên xử trí thế nào?

— Một khi giữa đôi vợ chồng đã có sự lạnh nhạt thì cảnh gia đình sẽ buồn tẻ lắm. Nhưng « ông thất vọng với ông » nghĩa là thế nào? Ông nói không được rõ. Trước khi quyết định ra sao, cần phải suy xét xem cái tình thế đã xảy ra rồi ấy có thể chịu đựng được không, vì chẳng nên vì một sự thất ý hay bực tức nhỏ mà gáy nên chia rẽ. Nếu tình cảnh không thể kéo dài được nữa, thì tốt nhất là hai bên vợ chồng cùng đều bằng lòng tìm cách giải quyết cho êm thấm. Như cùng bằng lòng chia rẽ, chẳng hạn.

2) Ly dị được không? Theo luật ở Trung Kỳ ly dị vợ phải có những điều kiện gì? Tôi phải chịu những sự thiệt hại gì nếu tôi ly dị vợ tôi?

— Ly dị được nhưng bao giờ cũng phải có cơ chính đáng, nghĩa là được pháp luật công nhận, nếu không sẽ phải nuôi vợ, chia của cải, v. v. Về điều kiện ly dị ông nên xem trong quyền luật Gia Long.

Nguyễn hiền Hoàng Huế — Cách đây hơn hai tháng Ngày Nay có nói đến quyền sách Người bạn hàng năm. Vậy sao bây giờ không thấy nói đến và chưa ra?

— Quyền sách ấy của nhà xuất bản Đời Nay hiện chưa thể cho ra được. Khi nào có thể xuất bản, nhà Đời Nay sẽ lại quảng cáo trên báo Ngày Nay, và sẽ nói rõ ngày nào có bản.

Nguyễn thực Sơn Hanoi — Một người con gái yêu một người con gái mà cha mẹ lại phản kháng, có thể ra tòa Đốc lý làm phép cưới nhờ bạn làm chứng được không? Bố mẹ có quyền xóa bỏ không? Hai người đều trên hai mươi tuổi cả rồi.

— Không thể được. Theo luật annam, cần phải có cha mẹ hai bên bằng lòng thì mới làm phép cưới được, đầu hai

bên quá 20 hay 30 tuổi cũng vậy thôi.

Àu Sơn tây — Ngày Nay số 177 cho biết hai ông Túy Khanh và Tuấn Sĩ sẽ ra quyền tự điển Pháp Nam về khoa học có bảo thêm xem bài thông cáo của các gia đình sau. Sao không thấy?

— Đó là lỗi ở hai tác giả không gửi tên đăng bài thông cáo. Muốn biết nên gửi thẳng thư hỏi tác giả.

Trà Nho Khánh-hòa — Người con trai lại gần người yêu lần đầu thì thấy hồi hộp, ngực đập mạnh, tiếng nói rung, đến cả từ chỉ cũng yếu hơn bình thường, đến lúc lại gần người đàn bà khác mình không yếu thì không có hiện tượng ấy là tại sao? Người con gái có vậy hay không. Trai với gái ai có nhiều hơn?

— Những trạng thái ấy do sự cảm động vì lòng yêu mà có. Không yêu thì tâm hồn vẫn bình tĩnh, vậy nên đến gần người đàn bà mình không yêu thì không có những sự ấy. Con gái hay con trai đều có thể cả, nhiều ít tùy người, và cũng không phải là một cái lệ chung; có người vẫn yêu mà vẫn giữ được bình tĩnh bề ngoài. Chỉ có mấy lần đầu thôi, bao giờ đã quen nhau thì hết.

Ô. Phacy (?) Haiphong. — Câu hỏi của ông dài tới 2 trang giấy, — tuy ông có thể viết ngắn làm hai ba giòng được —, thì đáng làm sao được ở mục này? Chỗ ở đây chỉ có hạn thôi.

Cụ Ngọng Thừa-thiên — Trong cuốn hịch người nào cũng có một cái luette. Nhưng cái luette của tôi lại chia hai ra từ khi mới sinh, thành thử khi tôi nói hơi ra lỗ mũi nhiều quá, nghe thật trệt. Nghe nói có nhiều nhà thương có thể may hai cái ấy lại được. Vậy nhà thương ấy ở chỗ nào? Ở Đông dương có không?

— Vào xem bệnh tại nhà thương Huế. Ở đó thế nào chả có một nhà chuyên môn về khoa mổ xẻ. Nếu không chữa nổi người ta sẽ bảo cho nơi có thể chữa được.

HỘP THƯ

— Ô Trần mai Ninh. — Ông cho biết ngay chỗ ở. Đã gửi Contrat d'Édition cho ông rồi, sao chưa gửi lại trả? Mong tin ông.

— Ô Văn Thanh Huế. — Truyện « Brom trắng » bắt đầu từ số 202, ông cứ gửi về 2p.00 cả cước.

— Hoi địa chỉ — Các bạn có tên dưới đây làm ơn cho biết ngay địa chỉ rõ ràng: **Cố Đồi, Huy Vinh, Tế Hanh và Giao Giao.**

Thuộc Hồ Lao

Thầy lang **VŨ DUY THIÊN** 81 phố Hàng Bông — HANOI chỉ chăm nghiên cứu sách vở, không mở cửa hàng lòe loẹt, xem mạch kê đơn, bốc thuốc chén. 20 năm nghiên cứu, tìm ra 3 thứ thuốc trừ lao rất công hiệu:

- 1.— Trừ lao, Linh tẩu cao
- 2.— Bồi phế sát trùng hoàn
- 3.— Chỉ huyết trừ căn hoàn

Ba thứ thuốc này toàn vị quý giá:

Giá tiền là: 18p50. Thư và mandat đề cho:

M. Vũ duy Thiên

81 phố Hàng Bông HANOI

NGUYỄN TỬ-SIÊU soạn
in lần thứ hai

(LẠI GÀN HẾT)

VIỆT THANH CHIẾN SỬ

Chuyện **Vua Quang Trung** đánh quân Tàu

Rất hay. Giá 0p40, — Hai Bà Hồ Trưng đánh giặc, giá 0p80 — Vua Bà Triệu-Âu đánh Tàu giá 0p50 v. v... (Xa gửi mua thêm cước)

Thư, Mandat đề cho nhà xuất bản:

NHẬT-NAM THƯ-QUÁN 19 Hàng Đieu Hanoi

Bút máy

PARKER giá 23p50 34p50
WATERMANN giá 17p50, 22p75, 26p75
EVERSHARP giá 15p25, 24p50, 38p85

Ngôi vàng của

◆◆ HOA - KỲ ◆◆

Ngôi Thủy - Tinh

KAOLO giá 5p00

KHẮC TÊN. — Có máy điện khắc tên họ vào bút không tính tiền, Làm quà hay mừng cưới một người bạn một cái bút máy có khắc tên người bạn đó vào thì không gì quý và quý bằng.

GỬI KHẤP ĐÔNG DƯƠNG. — Những bút của bản hiện gửi đi đều có thư chuyên môn xem rất cẩn thận và mỗi cái bút gửi đi đều có facture ghi số làm bảo-đảm. Nên để ở xa mua cũng không ngại mua phải hàng xấu.

MAI-LINH

60-62, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG
Téléphone 332, Boite postale No 41

Nhà bán kính và bút mở từ năm 1932

Răng sữa
trắng, bóng, đều
đẹp

Uốn tóc điện các bà, các
ông, cô cậu lăm kiêu
đẹp

Su'a ngu'o'i bang diên

26, Hàng Than, HANOI

MY-VIÊN AMY

Fondée en 1930. Directrice: Mlle MAI

Thuốc phong tình

Mắc bệnh Giang Mai, cũ dịch thiên phào, phát hạch, phát soái, ở kê lợi, lung lay răng, c i dùng thuốc Giang Mai số 18 giá 1p00 là khỏi.

Bệnh lâu huyết, tức, dài ra máu, dài rất, dùng thuốc Lưu huyết số 4 giá 0p50 và Bảo Mệnh Thang số 15 giá 0p15, sẽ hết huyết tức ngay.

Bệnh lậu ra mủ, dùng thuốc Lưu mủ số 10 giá 0p50 và Bảo Mệnh Thang sẽ khỏi.

Bệnh Lậu vừa huyết vừa ra mủ, mới phát hay đã lâu, dùng Thanh n ên cứu khổ số 70 giá 1p20 và Bảo Mệnh Thang kiến hiệu, một cách rất nhanh chóng.

Sau khi đã khỏi bệnh lậu và giang mai nhưng qui đầu còn ướt như rai gà, tiểu tiện vẫn đục, đặt gán, ngứa trong ống tiểu, k i dùng thuốc Tuyệt trùng số 12 giá 0p60 sẽ khỏi ngay và bệnh không bao giờ trở lại nữa.

Bồ phế trừ lao

Phổi là một cơ quan rất hệ trọng, luôn luôn thở hút, không lúc nào nghỉ, chắc ai cũng hiểu. Nhưng những khi hơi thở không đều, nóng phổi, bức hơi, đau ngực, phải tìm cách chữa cho phổi được đều hòa. Phổi được đều hòa, sẽ không thể sinh ra các bệnh ho và bệnh lao được.

Bởi sự từng trải chữa các bệnh ho, lao, suyễn, nên chúng tôi phát minh ra thứ thuốc này để công hiến quốc dân.

Thuốc Bồ Phế trừ lao này có thể chữa được hết các bệnh do phổi sinh ra : Khái huyết, khác huyết (ho khạc ra máu), súc, suyễn, cấp, háo, ho khan, ho đờm, ho ra máu, ho rúc từng cơn, khạc ra đờm rãi, người xanh xao mệt nhọc, bệnh ho gà trẻ con, cũng là phòng trừ các bệnh lao phổi.

Muốn phòng những bệnh trên này, kíp dùng thuốc Bồ Phế trừ lao số 89 giá 1p00 (hộp nhỏ 0p60, không thể mắc các bệnh do phổi sinh ra.

Thuốc ngủ

Những người vì khí mất xung lảm, nên sinh ra không ngủ được, mi mắt rung, tinh thần lơ đã, bồn chồn từng lúc, ý nghĩ liên miên. Vì huyết chẳng qui Can, nên sinh ra không ngủ được. Kíp dùng Thuốc Ngủ số 18 giá 1p00 là ngủ được ngay mà lại bổ Tâm, Can nhiều lảm, thêm nhiều sức khỏe, không như những thứ thuốc ngủ khác.

NHÀ THUỐC

LÊ HUY PHÁCH

số nhà 19, Phố Gia Long — HANOI
Có đại lý khắp các nơi và sách « Bảo vệ gia đình » biểu các ngài

Phòng khám bệnh và chữa bệnh bằng điện

54, phố Gia-Long, Hanoi

Bác sĩ Nguyễn - đình - Hoàng

Cựu chuyên môn chiếu điện tại nhà thương

PITIÉ ở PARIS

Chữa đủ mọi bệnh

Chuyên môn bệnh Da dầy và Phổi

Các bà có thai

NÊN CHÚ Ý

Các bà có thai nếu thấy chóng mặt, rức đầu, nôn, ọc, hay tưa nước rai, đau lưng, môi gỏi, nhọc mệt, hay ra khí hư, hoặc thai động không yên, kíp dùng thuốc này, thì các bệnh kể trên khỏi ngay.

Còn bà nào có chứng tiêu-sản (đẻ non) hoặc hữu sinh vô dưỡng (có đẻ mà không nuôi được) nên uống thuốc này mà phòng trước, thì khi sinh nở đủ tháng, và được dễ dàng khỏe mạnh. Nói tóm lại các bà có thai muốn được luôn luôn khỏe mạnh, sự sinh nở được dễ dàng, sau này trẻ em không hay sai đẹn, nhất là tránh được bệnh sản hậu, chỉ nên thường uống :

Thuốc Dưỡng Thai

THANH-XA này giá mỗi hộp 1p00 sẽ được như ý sở nguyện

Các bà các cô mắc bệnh khi-hư, hàng ngày ra những chất trắng nhờn như mủi, như rựa chuối, cũng có người ra hung hung như óc cá, nên chữa ngay, kéo sinh chừng mất thâm da nhợt, nóng ruột rức đầu, đau lưng môi gằn, mơ màng, chiêm bao, kém sinh dục, v. v. uống

Thuốc Khí Hư

THANH-XA mỗi chai 1p00, mỗi một chai khỏi ngay, lần cũng chỉ ba chai là khỏi hẳn. Các thuốc kể trên có bán ở

Nhà thuốc THANH-XA

73, Góc phố Hàng Thiếc và Hàng Nón Hanoi, cửa treo cờ Vàng và đại lý các tỉnh (ở xa gửi linh hóa giao ngân)

Đại lý — Hải-phong : Mai-linh, Nam-định : Việt-long, Hai-duong : Quang-huy, Bắc-ninh : Vinh-yên. Sơn-tây, Tông : Quý-lợi, Việt-tri : Vạn-lợi, phố Việt-lợi, Vinh-yên : Ngọc-tân, Phúc-yên : Thanh-phong, Phú-thọ : Tê-bêa-đường Hà-dông : Thanh-xa cửa chợ, Hồng-gay : Đại-thành, Thái-nguyên : Quảng-thành, Hòa-binh : Kim-long phố Đông-nhân, Thanh-bóa : Thái-lai, Ninh-binh : Kịch-tri và đại lý rựa Vạn-vân Vinh : Sinh-huy, Huế : Đức-thành, Việntiane : Việt hòa, Uông-bì : Mai-linh rue Veraz.

Và khắp các tỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-Xa đều có bán

Ideal-Fix

Không NHỚN và TRẮNG tóc, để lâu không chừa

Chải tóc theo ý muốn

CAPRI

I, JULES FERRY HANOI

Bán lẻ Phấn và Nước Hoa (từ 0p20 trở lên)

Sây-sập-zì

Ấy là tên mà các bạn lẳng cho đặt cho thuốc cường dương Quảng Tự (42). Thuốc Lôi chế ở bên Tàu, kiến hiệu ngay tức khắc, nó giúp cho đàn ông được hoàn toàn mãn nguyện trong việc giao tình. Rất có ích cho những người bị liệt dương, di tinh, mộng tinh. Mỗi lọ giá 1p. Gửi linh hóa giao ngân

dào-lập

97, Hàng Gai, Hanoi

Luthart

ĐÚNG TIẾNG KÈU ĐEP BÈN

Guitares Banjos Violons

Mandolines et accessoires de Lutherie

DUYONG THIỆU TƯỞC 57, Rue du Chanvre 57 — HANOI —

CABINET D'ARCHITECTE

LUYỆN, TIẾP, ĐỨC

42 Borgia Desbordea, Hanoi
Téléphone : 679

Võ đức Diên

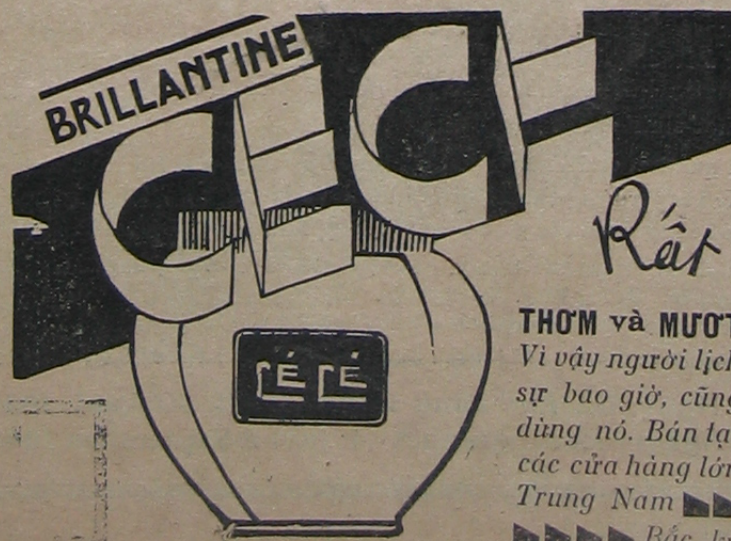
và

Nguyễn văn Nghi

KIẾN TRÚC SƯ

8, Place Négrier

◆ HANOI — Têl. 77 ◆

Rất

THƠM và MƯỢT

Vi vậy người lịch sự bao giờ, cũng dùng nó. Bán tại các cửa hàng lớn Trung Nam

Bác kỳ

École THANG - LONG

Enseignement Secondaire, Primaire Supérieur, Primaire et Élémentaire
Rue Bourret et Bd Henri d'Orléans — Hanoi — Tél. 885

I.— Rentrée des classes :

Lundi 2 Septembre 1940

- a— Cycle Secondaire : Classe de 4ème Secondaire : à 9h15 du matin.
Les autres classes secondaires : à 7h du matin.
b— Cycle Primaire Supérieur : 1ère Année et les nouveaux élèves des autres classes P. S. : à 7h du matin.
Les anciens élèves admis à passer en 2è Année, 3è Année, 4è Année devront être présents à l'École à 7h ou à 9h15 suivant la série de leurs classes respectives (indiquées sur la carte bleue qui leur a été remise par la Direction).
c— Cycle Primaire : à 7h du matin.

II.- Examen de passage :

Jeudi 29 Aout 1940

à 7h du matin

III.- Concours de bourses :

Mardi 20 Aout 1940

à 7h du matin

TARIF DES FRAIS D'ETUDES

Classes Secondaires	Classes Primaires Supérieures	Classes Primaires
1ère Secondaire 8p00	4è Année complémentaire (1) 6p00	C. Sup. Compl. (1) 3p50
2è Secondaire 7p00	4è Année P. S. 6p75	C. Supérieur 3p00
3è Secondaire 6p00	3è Année P. S. 5p75	C. Moyen 2è Année 2p25
4è Secondaire 5p00	2è Année P. S. 4p75	C. Moyen 1è Année 2p00
5è Secondaire 4p50	1ère Année P. S. 4p00	C. Élémentaire 1p75
6è Secondaire 4p50	Préparation au B. E. 6p00	C. Préparatoire 1p50
		C. Infantin 1p25

(1) Cours pour redoublants.

Pour tous renseignements, s'adresser au Secrétariat de l'École THANG LONG.

INSTITUTION

Rue DAYOT — HUẾ
Hiệu trưởng : Tôn-quang-Phiệt
Thủ quỹ : Trần-hữu-Duẩn

THUẬN - HÓA

Những kết quả xưa nay chưa từng thấy trong các trường tư Trung-Kỳ

Năm 1937-1938, thi Tiểu-học đậu 64 trò ; năm 1938-1939 đậu 65 trò.
Kỳ thi Cao-dẳng tiểu-học năm nay (Juin 1940), trường chúng tôi đi 49 trò mà đậu vào kỳ thi thứ nhất (sous-admissible) đến 24 trò (tỷ-số 49%) ; đậu hẳn 7.

Chưa có trường nào thi tiểu-học đậu bằng trường THUẬN-HÓA và từ khi đổi thể lệ thi Cao-dẳng tiểu-học, chưa có trường nào được tỷ số 49% về kỳ thi thứ nhất như THUẬN-HÓA. Còn kỳ thi thứ hai (Toán-pháp, Cách trí, v.v...) năm nay ai cũng nhận là khó ; mặc dầu, tỷ số học sinh chúng tôi đậu hẳn (7/49) vẫn nhiều hơn tất cả các trường tư khác ở Trung-kỳ.

Sở dĩ có kết quả như vậy là vì :

1— Trong các trường tư ở Huế, chỉ có THUẬN-HÓA là do một đoàn thể giáo viên chuyên nghiệp chủ trương.

2— Đoàn thể giáo viên THUẬN-HÓA khi nào cũng cố sức làm cho học trò chăm học và lánh những sự xa-hoa. Vì lẽ ấy, chúng tôi chỉ nhận nam-học-sinh để học trợ để bề học tập.

Đi học là cốt để thu kết quả tốt, chứ không phải cốt tìm chỗ vui chơi. Phụ huynh và các học sinh ham học đều đồng ý với chúng tôi về chỗ đó. Nên tuy trường chúng tôi về hình thức không có gì lộng lẫy, mà vẫn được mọi người tin nhiệm.

Đến kỳ khai giảng sắp tới cũng sẽ có các giao viên sau này như mấy năm trước :

MM. Đào-duy-Anh, Trần-dinh-Đàn, Phạm-hữu-Khánh, Hoàng-xuân-Nam, Tôn-quang-Phiệt, Nguyễn-doãn-Thám, Trần-hữu-Duẩn, Nguyễn-văn-Đàn, Nguyễn-dức-Nguyên, Hoàng-Tăng, Đỗ-doan-Võ.

HỌC PHÍ— Tuy một đôi trường tăng học-phi, chúng tôi vẫn giữ tiền học như cũ, vì chúng tôi biết rõ tình thế khó khăn của một số học sinh.

Nhứt niên : 3p50 Nhị niên : 4p00 Tam niên : 4p50 Tứ niên : 5p00

Ngày thi học bổng : **Vendredi 30 Aout 1940**

Ngày khai giảng : **Lundi 2 Septembre 1940**